

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct kilkanaście po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z d. 2. stycznia b. r. mianować najłaskawiej radcę wyższego sądu krajowego we Lwowie Ignacego Zborowskiego prezydentem sądu obwodowego w Złoczowie a prokuratora państwa w Samborze, radcę wyższego sądu krajowego Lucyliana Krynickiego prezydentem sądu obwodowego w Tarnopolu.

Glaser m. p.

Jego Excelencya pan Namiestnik zamianował konceptistów Namiestnictwa: Henryka Sitkiewicza, Franciszka Sieleckiego, Michała Kerekjarta i Włodzimierza hrabiego Łosia komisarzami powiatowymi, tudzież praktykantów konceptowych: Józefa Balickiego, Tadeusza Rozborskiego i Władysława Machniewicza konceptistami Namiestnictwa

C. k. krajowa Rada szkolna udzieliła na posiedzeniu z dnia 9. stycznia b. r. pani Amelii Blauthówniej pozwolenia na otworzenie prywatnego zakładu naukowego żeńskiego o pięciu klasach w Stryju.

Lwów d. 13. stycznia 1875.

Dnia 1. lutego r. b. o godzinie 10tej z rana odbędzie się w obecności komisyy dla kontroli długów państwa, wybranej z Rady państwa, w sali gmachu bankowego przeznaczonej dla losowań — Singerstrasse — 30ste losowanie seryj i zapisów długu państwa pożyczki loteryjnej z r. 1860.

Z c. k. Dyrekcyi długu państwa.

Dnia 26. stycznia 1875 wydany i rozesłany został z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu III. zeszyt Dziennika ustaw państwa, tymczasowo w niemieckim wydaniu i zawiera:

Nr. 6. Obwieszczenie ministerstwa handlu z 9. stycznia 1875 o zmianie §. 13 koncesyy z 8. lipca 1869. Dz. ust. państw. nr 136 dla drogi żelaznej z Leoben do Vordeberg;

Nr. 7. Rozporządzenie ministerstwa handlu z 14. stycznia 1875 o zaprowadzeniu przesyłek za przekazami pocztowymi w obrocie pomiędzy Austro-Węgrami z jednej a Niemcami i Szwajcaryą z drugiej strony;

Nr. 8. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 20. stycznia 1875 o egzaminie lekarzy i weterynarzy ubiegających się o stałe posady w publicznej służbie sanitarnej przy władzach politycznych.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 29 stycznia

Wspominając przed kilku tygodniami o podniesionej w Radzie państwa reformie administracyi politycznej, wskazaliśmy na ogromną rozległość i zawilgość tej sprawy dodając, że wtedy tylko będzie ona stanowczo i pomyślnie załatwioną, jeżeli w wspólnej pracy wezmą udział wszystkie czynniki powołane do działalności na widowni politycznej. Ciąta reprezentacyjna, stowarzyszenia polityczne i dziennikarswo mają tu rozległe pole do śmiałej inicjatywy i zdrowych pomysłów. Osobliwie dwa ostatnie czynniki powołane są do inicjatywy, jeżeli nie chcą uchybić własnemu powołaniu i zadaniu. Wprawdzie od podniesienia tej reformy aż do tej chwili, upłynął czas nadto krótki, ażeby wymagać można już gotowych projektów i pomysłów, ale zawsze z dotychczasowych objawów można zaznaczyć, że sprawa po za parlamentem nie znajduje się na drodze trafnej i do celu wiodącej.

Prasa często dotyka tej sprawy ale nie stara się głębiej wniknąć w jej istotę i z dotychczasowej praktyki wysnuć dodatnie propozycye, poprzestając na wytykaniu spostrzeżonych wad, które od dawna znane są powszechnie. Stowarzyszenia polityczne, które przecież nie mogą mieć lepszej sposobności do popisu i zainteresowania ogółu swojemi rozprawami, milczą, jak gdyby to wcale nie należało do ich zakresu. A jeżeli odezwie się czasem głos daleki, to można być pewnym, że oprócz ogólnikowej uwagi albo nieuzasadnionego zastrzeżenia nie zawiera nic uwagi godnego. Niedawno jeszcze stowarzyszenie konstytucyjne w Vorarlbergu zastanawiało się nad tym przedmiotem a owocem obrad było zastrzeżenie przeciw ścieśnieniu autonomii gminnej na rzecz biurokratyzmu. Zkąd powstała taka obawa i czemu jest tak dalece uzasadnioną, ażeby niepokojono umysły podobnemi zastrzeżeniami? W Radzie państwa jeszcze ani jeden głos nie ozwał się za ścieśnieniem autonomii gminnej, a o podniesieniu biurokratyzmu unikom się nie śniło. Prasa także nie podawała takich projektów, a jeżeli z różnych stron ozwały się narzekania, że gmina w dzisiejszym ustroju jest przeciążoną i nie może poddać włożonym na nią obowiązkom, to ztąd jeszcze bynajmniej nie wypływa, że ścieśnienie autonomii ma być jedynym środkiem zaradczym. Narzekania takie odzywały się najczęściej właśnie w krajach, w których większość dąży do jak największego rozszerzenia atrybucyi autonomicznych kosztów zakresu władz rządowych. Już ta sama okoliczność powinna uspokoić twórcze umysły. Ale na tem nie koniec. Obrawy podobne będą się szerzyć coraz dalej, jeżeli czynniki polityczne powołane do rozświetlenia i rozwiązania wszystkich zagadnień życia publicznego, z dotychczasową obojętnością czekać będą na cudzą inicjatywę a same nie przyczynią się do tej pracy.

Konferencye polityczne, które w Budapeszcie poprzedziły rozprawę budżetową, nie robią korzystnego wrażenia. Brak stanowczości i nieporadność obok wysokiej drażliwości i wzajemnej nieufności, uniemożliwiały porozumienie się żywiołów, które tylko w kwestyach drugorzędnej wagi różnią się między sobą. Bardzo dobrze powiedział pewien dziennik peszteński o sejmie węgierskim, że posiada on dużo Wertherów parlamentarnych, unoszących się ciągle z myślami samobójczemi, jak gdyby z dzisiejszej sytuacji nie wiodła już ani jedna droga do zbawienia. Lewica miałaby wszelkie warunki do stoczenia pomyślniej walki, gdyby w jej szeregach nie panował taki sam albo nie o wiele mniejszy nieład. Z tego powodu osoby dobrze wtajemniczone w tajemnice parlamentarne, są zupełnie spokojne o przebieg rozprawy budżetowej, i nie wątpią o zwycięstwie ministra Ghyczego.

Ks. Bismarck jest właściwie otwartym i szczerym zwolennikiem konstytucjonalizmu. To dość ciekawe i niespodziane odkrycie zrobił berliński korespondent jednego z dzienników niemieckich i opiera swoje twierdzenie na prywatnej rozmowie kanclerza z kilku członkami parlamentu. Ks. Bismarck miał oświadczyć tym posłom, że nie zniechęcenie lecz zły stan zdrowia wstrzymuje go od żywszego udziału w pracach parlamentarnych, że dalej niesłusznie posadzano go zawsze o niechęć ku parlamentarnym rządom, bo po r. 1866 staczał on o nie zacięte walki z stronnictwem dworskim, nakłaniającem króla do zasad łagodnego i wyrozumiałego absolutyzmu. W charakterze politycznym ks. Bismarcka jest dużo rysów zagadkowych, które może dopiero potomność dobrze zrozumie i oceni. Być może, że kiedyś Niemcy czcili w nim będą twórcę parlamentaryzmu, bo ostatecznie z chwilą obwołania cesarstwa niemieckiego parlamentaryzm zyskał u nich szeroką pod-

Francuzkie dziennikarstwo.

VI.

Powodem do rewolucyi lipcowej była prasa, a jej własne interesa i wpływy przyczyniły się głównie do wybuchu. Nie dziw zatem, że dziennikarstwo z tryumfem spoglądało na dokonane dzieło, tembardziej, że nowa monarchia jak najlepszą zapowiadała przyszłość. Rzeczą zaś jest ludzką, że gdy się ważnego, trudnego dokona dzieła, chętnie się spoczywa na zdobytych wawrzynach i nie pamięta się o tem, że każdy zastój, każdy spoczynek jest cofnięciem się wstecz; że wszystko co ludzkie musi iść naprzód, musi w ciągłym być ruchu, inaczej bowiem traci życia warunki.

Lipcową monarchia obdarzyła prasę zupełną wolnością, prasa więc nie miała już przed sobą walki o byt, nie potrzebowała w codziennych zapasach z ministerstwem i policją zdobywać sobie każdego dnia istnienia, nie potrzebowała silić się na to, w jaki sposób porozumieć się ze swymi czytelnikami, aby im objawić myśl, której otwarcie nie można było wypowiedzieć. Po rewolucyi lipcowej okazała się prasa w najwyższym stopniu egoistyczną; gdy bowiem chodziło o jej własne interesa, wtedy dobywała wszelkich sił, aby je połączyć ze sprawami całego kraju, całego społeczeństwa, i w ten sposób wciągnąć do walki, z której przede wszystkim sama korzystać miała — całą ludność Francyi. Gdy jednak Ludwik Filip obdarzył ją wolnością, zapomniała o tem, że się należy wywdzięczyć narodowi za daną jej pomoc; że trzeba poruszyć tysiąc spraw dotąd zaniedbanych, że trzeba szukać nowych torów, na których można nieść krajowi publiczne usługi.

Prasa nie zrozumiała tego zadania. Po wysileniach ostatniej walki spoczęła, straciła energię i niedbając już tyle o kwestye społeczne ile o pomazanie prenumeratorów,

rzuciła się na sprawy osobiste, jako najłatwiejszy sposób pozyskania sobie niezastuzonego r. zgłosu. Prasa wszakże, skoro straciła z oczu piękny swój cel: walkę o zasady, skoro zapomniała o potrzebie budowania, o pozytywnych dążnościach, mimo woli staje się destrukcyjną, i łatwiej jej burzyć niżeli budować. Duch krytyczny zapanaował też w całej pełni w francuskim dziennikarstwie po 1830tym roku, ale dach prawdziwej miłości zasad dopatrzyć tam trudno. Apatya ta dała sposobność stronnictwu republikańskiemu do wzmożenia się i do zapelnienia w umysłach paryskiej ludności tej próżni której prasa monarchiczna zapełnić nie zdołała. Republikanie zaczęli natychmiast wydawać pismo gwałtowne, namiętne, pod tytułem *La Tribune*, które postawiło się od razu na stanowisku bezwzględnej opozycyi. Jak skrapną była *Tribuna*, ztąd przykład, że mimo ówczesnych łagodnych stosunków prasowych, miała w przeciągu czterech lat sto jedenaście procesów, że wszystkie jej wyroki opiewały razem na 49 lat więzienia, i 157,630 franków grzywnien!

Wystąpienie *Tribuny* zbudziło ze snu *Debaty*. Zasłużony dziennik podniósł się pierwszy ze stronnictwa monarchicznego, a podniósł się z całą potęgą, przypominając najświetniejsze czasy jego istnienia. Lamartine powiada, że *Debaty* zdawały się wtedy rządzić wraz z monarchią, że miały udział we wszystkich jej czynnościach. I rzeczywiście, *Debaty* miały wszędzie swoich zastępców: Bertin de Vaux reprezentował je w izbie parów, St. Marc Girardin, Charles, Bertin de Vaux (syn) i Salvandy, w izbie deputowanych; St. Marc Girardin w kolegium francuskim; Bertin de Vaux syn w przybocznej gwardyi królewskiej; Cuvillier-Flcury w domowym kole królewskiej rodziny, jako nauczyciel księcia d'Aumale; Guizot i Salvandy w radzie ministrów. Dziennik ten starał się być wszędzie, w ambasadach, w prefekturach, w armii. Wszystko wiedział, wszystkiego się dotykał. Inne dzienniki wszakże nie tak prędko się o-

cknęły, a gdy się ocknęły wreszcie, to już w znacznej części wpływ swój postradały.

Znakomiti dziennikarze zaczęli się spostrzegać, że im władza z ręki się wymyka; zaczęli więc szukać środka rozszerzenia na nowo swego wpływu. Emil Girardin zdobył się pierwszy na krok stanowczy — chwycił się środka heroicznego. Do r. 1835. prenumerata większych dzienników politycznych kosztowała rocznie 80 franków — kwota bardzo znaczna na ówczesne stosunki. Centralna prasa składała się z dwudziestu organów, mających na prowincyi 50.200, a w Paryżu 20.000 abonentów.

Girardin postanowił wydawać dziennik za połowę tej ceny, za 40 franków, i założył go pod nazwą: *La Presse a quarante francs*. Czterdzieści franków nie pokrywało kosztów wydawnictwa, ale Girardin pierwszy liczył na inseraty.

Wszystkie dzienniki zaczęły wolać: zdrada! Skrajny republikański dziennik *Bon Sens* stanął na czele krucjaty przeciw redaktorowi *Pressy*. Redaktor jednak nie ulękł się, a 1. lipca 1836 roku pojawił się pierwszy numer taniego dziennika „na górze Sinai publicystyki, wśród grzmotów i błyskawic“ — jak się wyraża jeden z ówczesnych pisarzy. Za przykładem *Pressy* rade nie rade musiały pojąć inne dzienniki, i zdać się na łaskę publiczności. Pomysł wszakże Girardina odniósł zupełne zwycięstwo, bo rok nie upłynął, a prasa francuska liczyła już 200.000 prenumeratorów!

Dzień 1. lipca 1836 roku jest jednym z najpamiętniejszych w dziejach dziennikarstwa. Owe czterdzieści franków bowiem wpłynęły stanowczo na kierunek, na sposób pisania, na cały układ dzienników. Gazety straciły na powadze i zstąpiły z szczytów swego stanowiska, goniąc za popularnością, biegnąc od sklepu do sklepu, aby szukać korzystnych ogłoszeń o migdałach i łokciowych materyach.

Inseraty jak bogaty dorobkiewicz rozsiadły się w dzienniku, ufnie w swoją pieniężną potęgę, i zaczęły stanowczo wpływać

na wydawnictwo. Ten i ów dziennik wchodził już w finansową zależność do pewnych prywatnych osób, protegował tylko instytucye, które mu się sownie opłacały, zachwalał przedsiębiorstwa, z którymi miał rachunek, a nawet krytyka literacka stała się zawisłą od księgarza, posyłającego dziennikowi inseraty, i nie troszczyła się o najlepsze dzieła wychodzące pod inną firmą — gdyż dzieła te nie opłacały się w biurze administracyi.

Zyskać jak najwięcej abonentów, aby dogodził inserentom i krociami egzemplarzy rozrzucić po kraju ich dobrze opłacone reklamy — to się stało hasłem dziennikarstwa! Wszelkie zabiegi redaktorów zmierzaly do tego celu, wszelkie ulepszenia ostatecznie ten cel miały na oku. Więc przede wszystkim wzięto na pomoc powieść, romans niemający najmniejszego moralnego celu, romans skandaliczny, a kiedy już zasady nie zdołały przywiązać czytelnika do gazety, chciano, aby sensacyjna powieść kwartałną mu przynajmniej kazała zapłacić prenumeratę. Z tą pą się później wyrobiły owe powieści pp. Gaboriau, Montépin, pocięte w ten sposób na fejtony, że czytelnik z gorączkową prawie ciekawością oczekiwał następnego numeru.

Gdy się redakcye przekonały, że fejtone ściągają tłumy czytelników, wtedy kładły nań całą wagę, zaniehbując ocenienie spraw publicznych, bacznosc na rozwój zasad, odróżniających różnorodne stronnictwa, badanie ze stanowiska ludzi i faktów. Wszystko to stanęło na drugim planie, albowiem powieściowy fejtone jednal mnóstwo czytelników pomiędzy publicznością, dla której polityka nie miała już tak wielkiego znaczenia. Fejtone powieściowy zyskał dziennikom zupełnie nowe koła czytelników, i po raz pierwszy sprowadził pewien sojusz pomiędzy publicznością politykującą, pomiędzy publicznością zasad, a publicznością przemysłową, która dotąd nie wdawała się w ocenianie idei, ale przyjmowała tylko fakta dokonane.

stawę i wszelkie warunki świetnego rozwoju. Ale stronnictwo narodowo-liberalne łączy się ciągle na terroryzm i naruszenie praw większości parlamentarnej, może nie zupełnie wierzy w prawdziwość dzisiejszych zapewnień ks. Bismarcka. Osobliwie Lasker ma wszelkie powody do podejrzliwości, bo zapewne jeszcze pamięta lekcję otrzymaną przed rokiem od kanclerza w sprawie tak zwanych „praw ludzkich“. Lekeya wcale nie zgadzała się z pojęciami Laskera i jego zwolenników o konstytucjonalizmie.

Żaden dzień nie upłynie we Francji bez nowej kombinacji ministerialnej a każda nowa jeżeli nie przewyższa poprzedniej swoją dziwnością to przynajmniej całkowicie jej dorównywa. Teraz np. mówią już nie tylko o wielkiej zmianie gabinetu lecz nawet wprost o ustąpieniu prezydenta. Marszałek Mac-Mahon miałby być zastąpiony generałem Ladmirault, wielkim ulubieńcem hr. Chamborda, a szefem gabinetu zostałby najwierniejszy orleanista Bocher. Jestto fantasmagorya dziennikarska podobna do innych tuzinkowych, które od dwóch tygodni wypływają na 24 godzin i znikają bez śladu. Po ustąpieniu marszałka Mac-Mahona nie brakłoby wcale kandydatów do prezydentury ale braknie niezawodnie septenalistycznego tronu, który już dziś tak silnie chwieje się na różne strony.

Zapewniają, że Rosya wpłynęła w sposób bardzo umiarkowany na gabinet belgradzki, ażeby nie zboczył od kierunku pokojowego, na który wprowadził politykę serbską poprzedni minister-prezydent Marinowicz. Za autentyczność tej wiadomości nie bierzemy na siebie żadnej rękoi ale nie wydaje się ona nam niemożliwą ani nawet nieprawdopodobną. W sprawie podgorzyckiej Rosya odegrała rolę bardzo lojalną i przyczyniwszy się niemało do utrzymania pokoju na Wschodzie dowiodła tem, że zasady przyjęte na zjeździe monarchów w Berlinie stały się istotnie dyrektywą jej polityki wschodniej. Dobrą wróżką dla dalszego przebiegu sprawy podgorzyckiej i w ogóle spraw wschodnich jest ta okoliczność, że skupczyna na pierwszym po feryach posiedzeniu nie okazała najmniejszej chęci do wszczynania nowych zakłóceń, których obawiano się nieustannie i nie bez powodów.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Minister handlu zatwierdził wybór Karola Hillingera na prezydenta a Leopolda Nagla na wiceprezydenta Izby handlowej i przemysłowej w Cielowcu na r. 1875.

Izba wyższa sejmu węgierskiego uchwaliła d. 26. b. m. niezadowolone jeszcze paragrafy przedłożenia o podatku gruntowym w myśl uchwał powziętych przez Izbę niższą. Na wezwanie Cziraky'ego przyrzekł minister skarbu Ghyczy domagać się w Izbie niższej przyspieszenia rozpraw nad przedłożeniem katastralnym.

Francya. (Zgromadzenie narodowe). Mowa Juliusza Favra, przepelniona wycieczkami przeciw monarchii spowodowała dwóch mówców do zabrania jeszcze głosu w rozprawach konstytucyjnych. Pierwszym z nich był deputowany umiarkowanej prawicy Baragnon, podsekretarz stanu w ministerstwie oświecenia; „Rząd francuzki -- mówił Baragnon -- wykroczyłby przeciw swemu obowiązkowi, gdyby nie zaprotestował przeciw wywodom poprzedniego mówcy. (Favra.) Nigdy jeszcze nie wysnuło z historii tak potwornych wniosków, nigdy jeszcze nie przedstawiono w tak fałszywym świetle czynów Zgromadzenia narodowego, a dzieje to się właśnie w rocznicę zdarzenia, które jest najohydniejszą zbrodnią, popełnioną przez republikanów. (Ściegię Ludwika XVI. Red.) Przeciw mowie Juliusza Favra zakładam więc jak najuroczystszy protest“.

Bocher (prezydent prawego centrum i osobisty przyjaciel książąt orleańskich) „Pojmiecie Panowie wzruszenie, z jakim wstępuję na trybunę. Szanowny p. Juliusz Favre przywołał nam w pamięć rocznicę 21. stycznia w zamiarze, który niechaj osądzi sumienie publiczne. (Oklaski na prawicy.) Henryk Brisson: Filip Egalité, ojciec naszego króla, głosił za straceniem Ludwika XVI. (Ogromna wrzawa.) Tym którzy mi przerywają odpowiem, że gwałtowność ich nie zdoła przeskoczyć mi, ażeby wypowiedział z umiarkowaniem ispokojem, co

chcę powiedzieć. (Bardzo dobrze! na prawicy.)

Gdy trybuna ta będzie przez Panów zajęta, możecie powiedzieć, że śmierć Ludwika XVI. była aktem wolności. Zanim jednak to nastąpi, pozwólcie Panowie, ażebym wyraził oburzenie z powodu słów Juliusza Favra, który nazajutrz po rocznicy śmierci Ludwika XVI, odczytał wam bolesną kartę naszej historii; zapomniał on tylko przytem przedstawić odwrotną stronę medalu. Tymczasem był on odpowiedzialnym w części za fakta, o których tu chciałbym wspomnieć. Trzy razy powstawała republika; trzy razy była ona córą gwałtu i rewolucji. (Huczne oklaski na prawicy; wrzawa na lewicy.) Nie będę tu wspominał o pierwszej z r. 1791; nie wspomnę nawet, że była ona sprawczynią okrucieństw sierpniowych i wrzesniowych. Chcę mówić tylko o republice datującej się od roku III. Republika ta była dziełem ludzi, którzy stali się ofiarami rewolucji; bytato przedewszystkiem republika konserwatywna. Cóż się z nią stało po upływie kilku lat? Co ona zrobiła z Francji? Oto przedzierzgnęła się ona w cesarstwo i dyktaturę! (Wrzawa.) W r. 1848 mieliśmy rząd honorowy i liberalny; nie naruszył on żadnego prawa, żadnej ustawy. Na dniu 24. lutego został ten rząd obalony przez rewolucję. Ludzie bez mandatu, bez kwalifikacji i tytułu rozporządzali w swoim imieniu przyszłością kraju. Republika nie była wyrazem ani woli narodu ani też nie przyszła do skutku na podstawie głosowania. (Oklaski na prawicy; wrzawa na lewicy.) Była ona znów dzieckiem rewolucji i wywołała ponownie wojnę domową. Mimo to wszystko mieliśmy bardzo rozumną konstytucję, utworzoną przez ludzi zacnych i umiarkowanych; na czele tej republiki stał mąż, którego szczerłość i otwartość republikańska nie mogła być przez nikogo kwestionowaną. W kilka dni po uchwaleniu tej konstytucji oświadczył naród przez głosowanie z 10. grudnia, (wybór ks. Napoleona na prezydenta republiki) do czego dąży. W kilka lat później republikanie stanęli w sprzeczności z życzeniami kraju i zamiast rewizji konstytucji uchwalili, że republika ma być ostateczną formą rządu. W skutek tego rzucił się kraj w objęcia dyktatury. Następuje 4 września; członkowie rządu obrony narodowej nie przywłaszczyli sobie władzy; to prawda, lecz podjęli ją (*ils l'ont ramassé*); zajmowali się oni obroną kraju, przyjęli ten obowiązek a historia uczyni ich odpowiedzialnymi za część naszych nieszczęść i ów straszliwy okup. (Bardzo dobrze). Szanowny p. Favre nie zaprzeczy mi, że obrońcy zwierzchnictwa narodowego nie widzieli nigdy, aby republika wyszła z wolnego głosowania. Słyszając Juliusza Favra, mówiącego o monarchii w sposób jak to uczynił, mniemałem że w chwili, w której Panowie możecie zastanawiać się nad kwestją republiki i monarchii — będzie stosownem przypomnieć, jak powstaje republika, jakie są jej dzieła i jaki zwykły jej koniec“. (Burzliwe oklaski na prawicy.)

Po tej przemowie zamknęło Zgromadzenie narodowe dyskusję ogólną nad projektami ustaw konstytucyjnych.

Włochy. (Z parlamentu). Rozprawy nad interpelacją Cairolego w sprawie aresztowań w willi w Ruffi.

Lewica miała pierwotnie zamiar powierzyć Garibaldiemu wniesienie tej interpelacji, lecz w stanowej chwili odstąpiła od tego zamiaru, a zadanie to objął przywódca jej dep. Cairoli. Dnia 23go b. m. rozprawy nad tą interpelacją stały na porządku dziennym. Publiczność zgromadziła się tłumnie, deputowani także pojawili się w niezwykłym komplecie.

Wśród natężonej uwagi zabrał głos interpellant, oświadczaając, że interpellację swoją wniósł nie z namiętności stronnicej lecz z obowiązku, który nakazuje bronić wolności.

Mowca opisuje następnie przebieg zdarzenia. Kilku członków stronnictwa republikańskiego pod przewodnictwem powszechnie poważanego Aurelio Saffi zebrało się w prywatnym domu dla naradzenia, jak stronnictwo republikańskie wobec blizkich wyborów zachować się ma. Zebranie to było jawne, obrady odbywały się w jasny dzień, członkowie zostali zaproszeni publicznie okólnikami, na miejsce jawnie wyznaczone. W tem wpada nagle policja, aresztuje zgromadzonych, przytrzymuje ich w wspomnianym domu przez 36 godzin bez jedla i napoju. Następnie wleczono aresztowanych, jak pospolitych zbrodniarzy okutych w kajdany, przez ulice miasta, wpakowano do wagonów trzeciej klasy i odwieziono do więzienia w Perugia, gdzie przez całych pięć miesięcy byli trzymani. Z obawy przed rewolucją rząd zdeptał ustawy, naruszył konstytucję i znieważał w sposób brutalny najzacniejszych patriotów. Sąd uwolnił oskarżonych, czem napiętnował najlepiej postępowanie rządu. Celem mojej interpellacji, kończy Cairoli, jest zapobiedz na przyszłość takim

nadużyciom; chciałbym wiedzieć, co rząd może powiedzieć na swoje usprawiedliwienie.

Minister spraw wewnętrznych hrabia Cantelli odpowiada, że stronnictwo republikańskie nie ograniczało się na dozwolonej dyskusji, lecz zmierzało po prostu do obalenia tronu.

Minister odczytuje kilka odezwo republikańskich, z których zamiar ten jasno wynika. Dalej opowiada hr. Cantelli. Pewna liczba osiadłych w Szwajcaryi republikanów włoskich miała zamiar wtargnąć zbrojnie do Włoch, czemu przeszkodziła tylko energiczna czujność rządu szwajcarskiego; wspomina dalej o zbrojnej ruchawce w Romani, o usiłowaniu *Internationale'a* wywołania zamieszek i oświadcza, że rząd wobec tego miał obowiązek przeszkadzania wszelkimi środkami planom republikanów. Odpowiedzialność za kroki rządu przyjmuje minister na siebie. Kilku z pomiędzy aresztowanych w willi Ruffi należało do komitetów rewolucyjnych, rząd był przeto w prawie aresztowania ich w chwili, gdy wybuch powstania był zapowiedzianym. Że to postępowanie rządu było usprawiedliwionem, świadczy także wyrok trybunału w Perugia, który wyraźnie mówi, że przeciw aresztowanym w willi Ruffi istniały dostateczne poszlaki prawne, a uwolnił ich jedynie z braku dowodów stanowczych, przepisanych ustawą. Minister zaprzecza, by aresztowanych źle traktowano. Rząd spełnił swój obowiązek czuwania nad utrzymaniem porządku publicznego, i oczekuje spokojnie werdyktu Izby.

Zabrał następnie głos minister sprawiedliwości Vigliani aby wykazać zupełną legalność postępowania rządu a w końcu wezwał dep. Cairolego, aby zamiast poruszać sprawy tak jątrzące, użył raczej swego wpływu na pojednanie wszystkich liberałów z ową Monarchią, której Włochy zawdzięczają wolność i jedność.

Interpellant Cairoli oświadczył, że nie jest zadowolonym z wyjaśnień rządu, któremu wyrzucił, że łagodnie obchodzi się z ultramontanami, pracującymi nad przewrotem, a gnębi republikanów, pragnących wolności i dokończenia dzieła jedności. Następnie wniósł taki porządek dzienny:

„Izba oświadcza, że aresztowania w willi Ruffi są pogwałceniem konstytucji i przechodzi do porządku dziennego.“

Minister spraw wewn. oświadcza, że pod ciężarem takiego oskarżenia, nie mógłby pozostać w urzędzie, i prosi Izbę, aby przystąpiła jak najprędzej do dyskusji nad tym porządkiem dziennym. Izba uchwała przystąpić do tej dyskusji 25. b. m.

Telegram przyniósł nam już rezultat głosowania w tej sprawie. Wniosek Cairolego odrzucony został 232 gł. przeciw 121.

Turecja O zagodzeniu sporu turecko-czarnogórskiego piszą z Berlina do *Schles. Zig.* W kołach dobrze poinformowanych nie wątpią już, że spór Turcyi z Czarnogórą zostanie w najbliższym czasie załatwiony w drodze pokojowej. Brak jeszcze tylko oświadczenia księcia czarnogórskiego, że zadawała się ostatnią koncesją W. wezyra. Porta odstępuje wyraźnie od swego żądania, aby Czarnogórcy sążeni byli przez sąd turecki i żąda tylko, aby świadkowie tureccy byli przesłuchiwanii na ziemi tureckiej. Tu w Berlinie nie wątpią, że książę Nikita zadowolii się tem, zwłaszcza, gdy jak wiadomo, zapewniał on agenta niemieckiego, że oczekiwać będzie spokojnie rezultatu pośrednictwa mocarstw w Konstantynopolu. Zasługę pokojowego rozwiązania tej sprawy przypisują tu powszechnie hr. Andrassemu, chociaż wiadomo także, że tutejszy (berliński) ambasador Aristarchibej czynił wszystko, co było w jego mocy, aby wykazać swemu rządowi całą niestosowność pierwotnego żądania.

Cherchez la femme!

Zapewniam was, pisze p. Périvier w ostatnim swym liście z Hiszpanii, że polityka nie jest tutaj rzeczą tak nudną jak we Francji. W każdej rewolucji hiszpańskiej znajdziesz bardzo dużo szczegółów zabawnych; zamachy stanu są to miłe i dobrze wykonane krotchwile. Ma ta rzecz swoje powody, a głównym jest ten, że w Hiszpanii kobiety biorą czynny udział w polityce.

I tak Primo de Rivera, generalny kapitan Madrytu, wahał się długo, czy ma proklamować Don Alfonsa, i cały zamach stanu zostałby może odłożonym *ad calendas graecas* gdyby nie pani kapitanowa, która, rzecz można, wsadziła swego męża na koń i kazała mu objeżdżać koszary, aby umówić plan rewolucji.

Przed kilkoma dniami na przedstawieniu w Operze wpadła mi w oko dama bardzo dystygowana, uderzająca podobieństwem do królowej Izabelli. Sąsied, mój młody sekretarz ambasady, powiedział mi, że to markiza Manzanedo, małżonka jednego z naj-

bogatszych kapitalistów hiszpańskich, który niejednokrotnie już wybawił rząd z kłopotów finansowych, dzięki olbrzymiej fortunie, jaką posiada na wyspie Kubie.

Markiza oddana jest całą duszą sprawie syna Izabelli i ona to była może najczynniejszym agentem restauracji.

Uprzejmości mego przyjaciela zawdzięczam, że zostałem przedstawionym margrabinie. Poznałem w niej pilną czytelniczkę *Figara* i uzyskałem pozwolenie, powtórzenia rozmowy, jaką z nią miałem.

„Będąc w zeszłym miesiącu w Paryżu, mówiła, miałam sposobność złożenia hołdu hrólowej Izabelli. Powiedziałam jej, że jedynie armia byłaby w stanie wybaczyć Hiszpanię z anarchii, i że na nikogo niemożna liczyć, tylko na generałów, element cywilny bowiem kompromituje wszystko swym brakiem decyzji i gnuśnością.“

Wiem dobrze, że generał Valmaseda byłby dawno już zrobił pierwszą próbę, lecz Cannovas del Castillo, książę Sesto i najwybitniejsi mężowie stronnictwa Alfonsa, sprzeciwiali się temu wszelkimi siłami. Zarzucali mi oni, że nie się nie rozumiem na polityce i że pospiech mój mógłby zgubić całą sprawę.

Powróciłam do Madrytu, mając ciągle w głowie mój plan, i szukałam człowieka zdecydowanego, któryby go wykonać był zdolnym.

Syn mój, Jose Heredia wspomnił mi, że Martinez Campos ma oddawna plan dobrze obmyślany, ale nie może nigdzie znaleźć poparcia, ponieważ wszyscy mówią, że jeszcze za wcześnie.

Wkrótce potem przedstawiono mi tego generała. Powiedział mi, że ma do dyspozycji dziesięciu pułkowników, gotowych na wszystko i zdecydowanych udać się bezzwłocznie do armii, aby przygotować zamach stanu. Mówił, że prosił już o pomoc mego męża, lecz ten nie chciał słyszeć o niczem, ponieważ pp. Cannova i Sesto nie uważali tej chwili za stosowną.

Rzekłem do Martinez: „Czego potrzeba panu, aby plan ten mógł być bezzwłocznie wykonany?“

„Mnie nie potrzeba niczego — odparł — lecz moim dziesięciu pułkownikom trzeba udzielić środków do spełnienia ich misji.“

Zaopatrzyłam Martineza we wszystko, co mu było potrzebne, polecając mu, żeby nie tracił ani chwili. Była wówczas godzina 10ta. O 4tej Martinez i 10 pułkowników byli już w drodze do armii centralnej.

Wieczorem tegoż dnia, byliśmy u naszych przyjaciół politycznych. Rozmawiano o nagłym wyjeździe Martineza, nie mogąc zdać sobie sprawy z celu tego pospiechu.

Mąż mój bardzo niespokojny, rzekł do mnie: „Ci nieszczęśliwi pojechali bez żadnych środków; są oni zgubieni.“

Odpowiedziałam po cichu: „Nie obawiaj się, to ja wyprawiłam ich.“

P. Manzanedo zaprosił natychmiast pp. Cannovas i Sesto, aby ich uwiadomić o tem co zaszło. Krzyknęli przerażeni, że wszystko stracone, że cała sprawa została skompromitowana przez nieroztropność jednej kobiety i drugiego szaleńca.

Pozwoliłam im mówić — lecz drżałam na myśl o skutkach mego szaleństwa.

Wiadomości od armii nie dochodziły. Niecierpliwość rozrywała mi serce. Przez całą noc, która poprzedziła proklamację Don Alfonsa w Madrycie, ani oka zmrzyć nie mogłam, znając chwiejność Primo de Rivery. Na szczęście miałam w żonie jego sprzymierzoną, pełną energii. Ona to wyprawiła swego męża do koszar, gdzie, jak Panu wiadomo, proklamacya przychylnie została przyjęta.

Zrana, w dzień zamachu stanu, gdy się dowiedziałam że wszystko dobrze poszło, zerwałam się z łóżka, aby wyrzec na ulicę i przekonać się naocznie, jakie wrażenie sprawiła proklamacya.

Gdyby więc Martinez Campos nie był się porozumiał ze mną, gdybym mu nie była udzieliła środków do wykonania jego planu, Don Alfons nie byłby jeszcze królem Hiszpanii.“

Tyle p. Périvier, reporter *Figara*. *Si non e vero* — niech on odpowiada. Ale brzmi to dość po hiszpańsku.

KRONIKA.

— **JExcel. p. Namiestnik** przeniósł komisarzy powiatowych: Dr. Edwina Płażka, z Namiestnictwa do Złoczowa, Jana Pogłódowskiego z Drohobycz do Birczy, Onufrego Babiuka z Namiestnictwa do Dąbrowej, Leopolda Hendrycha z Dąbrowy do Mielca, Stanisława Rewakowicza z Ropczyc do Pilzna, Apolinarego Sieradzkiego z Mielca do Ropczyc, Michała Kerekartę z Namiestnictwa do Tarnopola i Franciszka Sieleckiego z Namiestnictwa do Kossowa; dalej konceptistów Namiestnictwa: Józefa Balickiego z Ropczyc do Krakowa, Karola Fettera z Krakowa do Na-

miestnictwa, Władysława Machniewicza z Namiestnictwa do Stanisławowa, Tadeusza Rozborskiego z Namiestnictwa do Drohobyczy i Juliusza Szumlańskiego z Horodeńki do Namiestnictwa; adjunktów: Zenona Lubomęskiego z Drohobyczy do Stryja, Szczymskiego Stefanowskiego z Birczy do Turki, Józefa Solskiego z Stanisławowa do Horodeńki, Józefa Majewskiego z Pilzna do Chranowa, Franciszka Roderę z Turki do Namiestnictwa; nareszcie praktykantów koncepcyjnych Antoniego Jägermana z Namiestnictwa do Stanisławowa, Adama Dunikowskiego z Namiestnictwa do Ropczyca, Ludwika Markowskiego z Namiestnictwa do Drohobyczy i Włodzimierza Lawrowskiego z Stryja do Brzeżan.

— **Mianowania.** Elew lekarski dr. Jan Drozdowski mianowany został nadlekarzem rezerwy przy stanie rezerwy szpitalu garnizonowego nr. 14 we Lwowie.

Urlopowany podporucznik pułku piechoty hr. Gondrecourt nr. 55, Emil Venus, przeniesiony w stan spoczynku otrzymał przy tej sposobności charakter porucznika *ad honores* z uwolnieniem od taks.

— **Z Towarzystwa prawniczego.** Dnia 31. b. m. w Niedzielę o godz. 4 popołudniu odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie Towarzystwa, na które Wydział Szanownych członków zaprasza.

— **Pierwszy wieczorek Towarzystwa muzycznego** odbędzie się dziś 29. stycznia w sali ratuszowej. Program: A. Mendelssohn Kwintet smyczkowy (*B-dur*), pp. Bruckmann, Słomkowski, Kozłowski, S. i Wollmann. 2. Haydn Duet z *Stworzenia świata*, odpiewają panna Wygrzywańska i p. Wysocki. 3. Brahms. Waryacje na temat Józefa Haydna. *Chorał św. Antoniego* na dwa fortepiany, odegrają panna Zł. i dyrektor Mikuli. 4. Beethoven Tercet z opery *Fidelio*, odpiewają panna Wygrzywańska i pp. Cetwiński i Wysocki. 5. Hoffmann, Trio (*A-dur*) odegrają pp. Mikuli, Bruckmann i Wollman — Początek wieczorku z uderzeniem godziny 6 wieczór.

— **O balu towarzystwa muzycznego,** który odbędzie się dnia 6. lutego, donoszą nam, że do uświetnienia jego komitet balowy poczynił staranne przygotowania. Na czele komitetu stoi hr. Jan Tarnowski. Jest tedy nadzieja, że bal ten w niczem nie ustąpi dawniejszym, przez towarzystwo muzyczne urządzanym, które zwykle do najświetniejszych należały. Nieliczni szereg publicznych balów w tym karnawale i wgląd, iż dochód czysty wpływa na rzecz tak potrzebnej instytucji, zachęca zapewne publiczność do najlichnieszego udziału.

(A.) **Na budowę gimnazjum** Franciszka Józefa, tudzież szkoły realnej we Lwowie wpłynęły do magistratu do dnia 27. b. m. jako ostatecznego terminu wnoszenia ofert, cztery oferty a mianowicie pp.: Angermanna i Porjesa (którzy jak wiadomo objęli budowę fundamentów pod gimnazjum) z nadwyżką 23,40% nad cenę fiskalną; Józefa Engla z nadwyżką 41,20%; Bratkowskiego i Kellera z nadwyżką 80%; Berskiego z nadwyżką 100%. Oferty powyższe oddane zostały właściwej komisji do zbadania i przedłożenia stosownych wniosków. Budowa gimnazjum Franciszka Józefa i szkoły realnej przy ulicy Halickiej i Kamiennej ma być według warunków licytacji w roku bieżącym do listopada wyprowadzoną pod dach.

— **Listę adwokatów czeskich** podaje *Prag. Ztg.* Dowiadujemy się z niej, że Czechy posiadają obecnie 372 adwokatów, z której to liczby 123 przypada na Pragę.

— **Dwa opryszków,** nazwiskiem Izso i Mallag, którzy oprócz licznych zbrodni winni byli także udziału w zrabowaniu poczty pod Szarvasem, dnia 25. b. m. jak piszą dzienniki peszteńskie, zostali straceni w Szolnoku.

— **Pani Bistori** słynna artystka tragiczna, bawiąca obecnie w Meksyku, długo zapewne pamiętać będzie karkołomne drogi żelazne amerykańskie. Pociąg, który wiozł ją wraz z towarzystwem jej dramatycznym do Meksyku, dnia 2. b. m. wykoleił się cały. Szczęściem skończyło się tym razem na wielkim przestraszeniu i tylko wagony zostały uszkodzone.

— **Miasto Paryż** przed stu laty zajmowało około 30 milionów metrów kwadratowych przestrzeni, obecnie zaś przestrzeń ta wynosi więcej niż 78 milionów metrów. W roku 1775 liczone w Paryżu do 1000 ulic, placów, bulwarów, zaułków i t. p., obecnie jest ich 3.000. Domów liczone wtedy 19.000, dziś jest ich co najmniej 60.000; nakonec ludność Paryża wynosiła przed stu laty 550.000 a dziś cyfra mieszkańców dochodzi 2 milionów. Z zestawienia powyższych dat wynika, że w ciągu wieku Paryż pod każdym względem zwiększył się o trzy razy. A jednak już w r. 1775 pisarze ówczesni narzekali powszechnie prawie na zbytnią rozległość miasta, na przedłużenie i panującą tam drożyznę skutkiem ciągłego napływania robotników z prowincji. Cóżby dopiero powiedzieli o dzisiejszym Paryżu?

— **Znakomity ekonomista** Ludwik Wołowski, członek francuskiego Zgromadzenia narodowego, wybrany został prezesem centralnego Towarzystwa agronomicznego we Francji.

— **Pęknięcie kotła parowego** w przedziału wehny braci Lord w Todmorden, w Anglii, spowodowało okropny wypadek. Z licznych robotników, którzy po przerwie południowej zabierali się właśnie do pracy, czterech zginęło na miejscu, przeszło pięćdziesięciu zaś odniosło ciężkie po największej części skałeczenia. Zabitych i rannych musiano wydobyć z pod gruzów, gdyż skutkiem wybuchu runęły mury fabryki.

— **Przestroga dla wychodźców do Ameryki.** W tych dniach wróciła do Czech osmastoletnia dziewczyna, która przed dwoma laty w towarzystwie dwunastu wychodźców opuściła Austrię udając się do Ameryki. Wychodźcy osiedlili się w Brazylii, lecz żyli tam w takiej nędzy, że do dwóch lat wszyscy wymarli i tylko ona dzięki pomocy posła austriackiego w Rio de Janeiro ocalała i powrócić mogła do rodzinnej ziemi.

— **Książę Ludwik Napoleon,** syn zmarłego cesarza Napoleona III. wkrótce złoży ostatnie egzamina w Akademii wojskowej w Woolwich. Dzienniki angielskie zapewniają, że profesorowie są wcale zadowoleni z pilności i postępu księcia. Z zamiłowaniem oddawał on się głównie studjom umiejętności artylerzyckich i fortyfikacyjnych.

— **Pomiędzy ministrem księciem Decazes** a deputowanym francuskim du Temple omal że w zeszłym tygodniu nie przyszło do pojedynku z powodu przymówienia się w Zgromadzeniu narodowym. W ciągu posiedzenia jeszcze przeciwnicy wybrali sekundantów, lecz ci wpłynęli na pana du Temple, że cofnął z protokołu słowa swe, które obrażały ministra.

— **Biedny Juliusz!** Jeden z nowojorskich dzienników ogłasza anon następujący: Pięćset dolarów nagrody! Za co? Oto posłuchajcie. Wynaleziono już maszyny parowe, które pochłaniają same swój dym; ja nagrodę powyższą przeznaczam dla wynalazcy przyrządu, za pomocą którego niemowlę mogłoby konsumować swój własny wrzask. *Juliusz Gipsan,* ojciec bliźniąt liczących 4 miesiące.

— **Nowy planeta.** Młody astronom Paweł Henry, odkrył w ostatnich dniach w obserwatorium paryskim małego, teleskopicznego planetę, który jest 141 z rzędu asteroid. Leverrier doniósł o tem odkryciu paryskiej Akademii umiejętności na ostatnim jej posiedzeniu.

— **Nieznany dobroczyńca** przeznaczył na rzecz pracującej klasy w angielskim mieście Nottingham, a mianowicie na urządzenie Akademii rekodzielniczej, książeczą zaprawę sumę 100.000 zlr.

— **Ważnego odkrycia archeologicznego** dokonano niedawno w Ameryce. Jak z Washington donoszą augsburskiej *A. Ztg.* przy budowach i pomiarach topograficznych i geologicznych w krainach Arizona, New-Mexiko i Colorado znaleziono ślady i gruzy wiosci i miast, które istnieć musiały przed tysiącem co najmniej lat. Ruiny, mianowicie kościołów, słońcu poświęconych, odkryte są hieroglifami i napisami, i właśnie uczeni amerykańscy łamią sobie głowy nad ich odczytaniem. Wreszcie sprawdzono w Arizonie istnienie ostatnich potomków starodawnego plemienia takzwanego Mokwisów różniącego się najzupełniej od wszystkich koczujących w Ameryce zachodniej plemion indyjskich. Wśród plemienia owego żyją jeszcze szczątki świetnej tradycji, które świadczą, że jednocześnie prawie z wędrówką ludów w Europie w pierwszych wiekach ery chrześcijańskiej i Ameryka była widownią wielkich przewrotów międzyplemiennych. Mokwisowie, których język zupełnie się różni od języka reszty osiadłych w Ameryce Indian, a i typ też nie ma wspólnego ze znamionami rasy indyjskiej, niegdyś bez wątpienia w bliskich stosunkach z Aztekami w Meksyku. Przed więcej niż tysiącem lat jak się zdaje wyparli oni zostali ze swych siedlisk przez napływające z północnego zachodu hordy. Według dochodzących się po dziś dzień pomiędzy Moskwi-sami podań, ojcowie ich krwawe staczać musieli walki z najeźdźczymi ludami. Natrafiono też na szczątki możnego niegdyś plemienia Utesów. Widocznie przed wiekami wszystkie cywilizowane ludy Ameryki ustępować musiały przed nawalem hord barbarzyńskich ku południowemu zachodowi, gdzie na niedostępnych skałach wznosiły dla ostnienia swych osad kamienne zamki i strażnice, których mury dziś jeszcze zadziwiają trwałością budowy; w końcu jednak musiały uleść zupełnie najeźdźcom i albo do szczytu wyginęły, albo też w niewielkiej liczbie dochowały się wespół zwyciężskich plemion, jak właśnie Mokwisowie.

— **Ważny dla straży ogniowych wynalazek** znajduje zastosowanie w Anglii. Jest to respirator, pomysłu profesora Tyndalla, za pomocą którego można bezpiecznie przebywać pół godziny wśród dymu najbardziej duszącego. Respirator ten składa się z waty, namoczonej w glicerynie i warstwy węgla.

Notatki literacko-artystyczne.

(L.) **Po pięknej Helenie,** wystawionej dwukrotnie z rzędu, wybredniejsza, lepszym gustem obdarzona część publiczności nader miłego na *Robercie dyable* doznała wrażenia. Szkoda tylko, że owa poważniejsza część publiczności pozostaje dotąd zawsze w mniejszości, że przeważna większość tłumnie ściągana przez swawolną muzę Offenbacha, służyć może za wyborną wymówkę dyrekcji, zniewolonej do pamiętania, że nie tylko „słowem Bożem“ żyje człowiek, ale i chlebem powszednim, że gruntowna reforma na lepsze zależy nie tylko od dyrekcji, ale i od ogółu... Na środowym jednak przedstawieniu znakomitej opery Meyerbeera zgromadziło się dość liczne koło słuchaczy a opuszczało salę z prawdziwym zadowoleniem. Całość wypadła nadspodziewanie dobrze a publiczność każdy numer nagradzała hojnymi oklaskami. W ostatnim akcie tercet wypadł znakomicie. Głos pani J. dominował pełnością i świeżością dźwięku. Tak pięknej modulacji rzadko się zdarza słyszeć. Pani J. przejście z forte do *pianissima* wykonywa z wielką łatwością tak w koloraturowych jak dramatycznych partjach. To też śpiew jej wywoływał ciągłe oklaski. Pan Zakrzewski z partii tytułowej tak trudnej i forsownej, która go nie tak dawno o zemlenie przyprawiła, wywiązał się bardzo dobrze. Mając taką primadonnę i takiego tenora, może dyrekcja z powodzeniem prowadzić operę, byle nią tylko kierowała umiejętnie, używając sił swoich odpowiednio, oraz starając się o odnowienie i wzmocnienie repertuaru. Mamy nadzieję, że niedługo wystawi jednę z zapowiedzianych oper, bo od dłuższego już czasu nie widzieliśmy na scenie nowości, tak potrzebnej w mniejszym mieście, gdzie z jednych i tychże samych żywiołów złożona publiczność wymaga sztuk świeżych.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z d. 28. stycznia.)

(A.) Przewodniczący p. Jasiński odczytał pismo kuratorji zakładu narodowego im. Ossolińskich, dziękujące Reprezentacyi miasta Lwowa za dar 130 obrazów i innych przedmiotów z zbiorów s. p. Kühnla.

Radny dr. Filip Zucker zabrał głos celem przedstawienia opłakanego stanu w jakim znajduje się drożyna polna, a raczej ścieżka wiodąca z ulicy Janowskiej na cmentarz izraelski. Dotychczas stały w istocie ważne powody na przeszkodzie rozszerzeniu i uporządkowaniu tej drożyny; obecnie, gdy izraelska rada szpitalna nabyła już grunta na rozszerzenie tej uliczki, byłby już czas, a eby miasto przystąpiło do jej wysztutowania i uregulowania. Przeprawa przez tę ścieżkę połączenia jest z niebe pieczeństwem zdrowia; na dowód przytacza dr. Zucker fakt, iż w r. 1870 cały orszak pogrzebowy wraz z nieboszczykiem wypadł do rowu, nad którym wiedzie ta drożyna. Dr. Zucker postawił więc wniosek, ażeby magistrat zarządził co potrzeba w celu rozszerzenia i uporządkowania tej uliczki.

Sprawa wydzierżawienia hotelu angielskiego zajęła znacniejszą część posiedzenia. Dzierżawa tego hotelu kończy się d. 30. kwietnia r. b. Dotychczasowy dzierżawca p. Barącz płacił 8000 zł. czynszu, miał płacić za czyszczenie kanałów, uskutecznić własnym kosztem mniejsze reparacje, płacić premię assekuracyjną, kwaterunkowo w kwocie 100 zł. i t. d. Bez rozpisania licytacji na dzierżawę tego hotelu, wpłynęła oferta p. Karola Krettera, dzierżawcy hotelu Krakowskiego, który przyjmował na siebie wszelkie obowiązki ciążące dotychczas na p. Barączu, a prócz tego ofiarował czynsz dzierżawy w kwocie 9000 zł. z tem jednakowoż zastrzeżeniem, że zawrze kontrakt na lat 6; a dzierżawie będzie ten hotel bezwarunkowo przez dwa lata; gdyby po upływie tego czasu miasto postanowiło zburzyć ten hotel, lub sprzedać go komu innemu, natenczas ma oferenta wynagrodzić kwotą 3000 zł.; po upływie 4 lat kwotą 2000 zlr.; po upływie 5 lat kwotą 1000 zł., a gdyby przed upływem szóstego roku chciało go usunąć z dzierżawy, ma zapłacić mu 500 zł. Magistrat wezwał p. Barączę, który już od 20 lat dzierżawi ten hotel, ażeby oświadczył, czy nie da ze swej strony równie korzystnych warunków; p. Barącz nie chciał jednak pod żadnym warunkiem zgodzić się na podwyższenie ceny dzierżawy. Sekcja proponowała więc Radzie przyjęcie oferty p. Krettera.

P. Zbrożek oświadczył, że nie może głosować za ofertą, bo nie zna stosunku pokojów znajdujących się w tym hotelu do ceny dzierżawy i mniema, że gdyby rozpisano licytację, możnaby uzyskać jeszcze lepszych oferentów niż p. Kretter.

Sprawozdawca p. Dąbrowski tłumaczył p. Zbrożkowi, iż można być prawie pewnym, iż nikt więcej nie zapłaci; hotel ten znajduje się bowiem w stanie dla dzierżawcy niebardzo ponętnym. Mowca jest

przekonany, że gdy rozpisana będzie licytacja, wyjdzie miasto na tem zupełnie tak samo, jak w chwili, gdy zamierzało sprzedać ten hotel. Oto bez rozpisania licytacji zgłaszali się kupcy, którzy za hotel angielski wraz z obszarem doń należącym dawali 250.000 zł.; gdy rozpisano licytację zgłosili się kupcy, którzy dawali już tylko 210.000 zł. a gdy w końcu rozpisano drugą licytację, nikt się nie zgłosił. Tak samo ma się rzecz z parcelami uzyskanymi po zburzeniu oficyn od ulicy Jagiellońskiej.

Dr. Zucker, po kilkakrotnem przemówieniu p. Zbrożka i p. Piątkowskiego — postawił wniosek na rozpisanie licytacji z warunkami: dzierżawa na lat 6 i jako cena wywołania 9000 zł. Rada przyjęła wniosek p. Zuckra.

W sprawie ustąpienia gruntów miejskich z placu *Castrum* i spalonego teatru funduszowi krajowemu pod budowę gmachu na pomieszczenie sali sejmowej i wydziału krajowego — uchwaliła rada upoważnić właściwą sekcję do wyboru komisji, która by w tej mierze wszczęła rokowania z wydziałem krajowym; przy rokowaniach będzie także obecny wiceprezydent miasta p. Krechowiecki.

Rada przyjęła do zatwierdzającej wiadomości zamknięcie rachunków funduszu gminy i funduszu pod jej zarządem zostających za rok 1872 i dała absolwntorium kasyerowi miejskiemu. Istotny niedobór w r. 1872 wynosił 49.457 zł. 83 cent.; preliminowano zaś niedobór w wysokości 295.253 zł.

Proces Ofenheima.

(Dziewiętnasty dzień rozprawy.)

Dalszy ciąg przesłuchania świadków.

Hr. Włodzimierz Borkowski właściciel dóbr; 56 lat, b. członek rady zawiadowczej kolei Lwowsko-Czerniowieckiej. Kolej Karola Ludwika nie chciała korzystać z prawa pierwszeństwa budowy drogi żelaznej ze Lwowa na Wschód i odstąpiła takowe ks. l. Sapieże, z którym świadek w r. 1861 jeździł do Londynu celem uzyskania pieniędzy na budowę drogi żelaznej ze Lwowa aż do Czarnego morza. W r. 1864 utworzyło się konsorcjum z pp. ks. Sapiehy, Giskry, Drake, Rate, Brassey a i świadka i starało się tymczasowo o uzyskanie koncesyi na budowę drogi żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec. Herzowi odstąpiła kolej Karola Ludwika plany na tę budowę, za które następnie zapłaciło towarzystwo kolei Lwowsko Czerniowieckiej 25.000 funt. szter. Finansowaniem zajmowali się angielscy koncesyonaryusze. Świadek nie pamięta, czy galicyjscy koncesyonarusze dali Ofenheimowi zlecenie, ażeby od angielskich koncesyonaryusów żądał 25.000 fat. szt. dla Herza. Świadek był najwięcej czynnym przy wyrabianiu koncesyi na budowę linii A; nie dopominał się za swą pracę, trudy i za kosztą przy tem poniesione, żadnego wynagrodzenia, mimo to otrzymał 100.000 zlr. Podczas gdy świadek był czynnym w Wiedniu, pracował Ofenheim w Londynie nad finansowaniem przedsięwzięcia. Świadek subskrybował 3000 sz. akcyj, Sapieha 12000. Brassey, jako założyciel a nie jako przedsiębiorca 15 000 akcyj, tak, że właściwie sami założyciele rozegrali pomiędzy siebie cały kapitał. Na zawarcie i ułożenie kontraktu budowy nie wpływał świadek, znał go jednak dokładnie i wiedział, że w kwocie 1.900.000 zł. mieszczą się także koszty finansowania. Nie wiadomo mu, kto prócz Herza otrzymał jeszcze co z tej kwoty; każdy koncesyonaryusz otrzymał premię, ile otrzymał Ofenheim, nie wiadomo świadkowi, domyślić się tylko, że 100.000 zlr. t. j. 1/8% prowizji od całego kapitału budowy.

W sprawie wykupna gruntów i dostawy progów nie umiał świadek podać nowych szczegółów, potwierdził więc wszystko to, co w tej mierze zeznali inni członkowie rady zawiadowczej. Świadek należał do komitetu, który miał się zająć sprawą objęcia robót uzupełniających na linii A. w zastępstwie Brassey; załatwienie tej sprawy nastąpiło w myśl wniosków urzędników technicznych. Co do objęcia takichże samych robót na linii B. nie świadkowi nie wiadomo. Świadek jeździł dość często tą koleją żelazną, ale nigdy nie spostrzegł, ażeby budowa jej była licha.

Przewod. Jakżeż pan wytłumaczysz fakt, że rząd musiał często wysyłać komisarzy na linię?

Świadek. Mogą tylko tyle odpowiedzieć na to zapytanie, że minister prezydent hr. Potocki i radca dworu Weber wyrażali się bardzo pochlebnie o stanie budowy.

Przewodnic. Z rozmaitych stron podnoszono skargi, pomiędzy innymi narzekły także Izby handlowe na zły stan budowy.

Świadek. Wówczas była już taka moda. Jak np. głoszono, że szyny są poniżej wszelkiej krytyki (niederträchtig schlecht.) Pewnego razu spotkałem się z baronem Rothschildem i zgadał się coś o kolei Czerniowieckiej; na to powiedział mi baron Rothschild: „Ależbo wy tam macie złe szyny!“ — „Wszakże to z pańskiej fabryki mamy te szyny — odpowiedziałem — i tak na nie narzekają“ — „Co! z mojej fabryki szyny? — zawołał baron — A... w takim razie są doskonałe!“ —

O interpelacjach deputowanego Styrzy, Leona Thuna i Hormuzakiego nie świadczy mi niewiadomo. Mówiono w ogóle bardzo wiele o tej kolei, ale też tylko... mówiono... Tak np. mówiono i pisano, że zyski „gründerskie“ Ks. Leona Sapiehy wynoszą kilka milionów i są tacy, co wierzą, że Ks. Leon Sapieha zrobił miliony na tym interesie. — Rozporządzeniem rządowym stało się zawsze zadość.

O 30% prowizji fabrykantów dla Ofenheima zeznał świadek zgodnie z innymi członkami rady zawiadowczej a mianowicie z tymi, którzy stwierdzili, iż mieli przekonanie, że ta 30% prowizja przyznana została Ofenheimowi przez fabrykantów, i że wszyscy członkowie rady zawiadowczej zgodzili się na to, ażeby ją odstąpić generalnemu dyrektorowi za niestrudzoną i mozolną pracę. Świadek nie przypomina sobie wyrazów, wie jednak z pewnością, że tę prowizję darowano Ofenheimowi i że rada zawiadowcza była radowolną z tego iż nadarzyła się sposobność okazania Ofenheimowi uznania bez zrobienia uszczerbku towarzystwu. Ofenheim nie był obowiązany do składania rachunków z tej kwoty. Świadek nie ma przekonania, ażeby przekroczenie kapitału budowy, prelimitowanego na budowę linii A. w wysokości 550.000 złr. — przeniesione zostało na linię B; był to zwyczajny opust ze strony Brasseya.

W sprawie uzyskania koncesji na budowę linii C. zeznał świadek zupełnie to samo co i inni członkowie rady zawiadowczej i Ofenheim. Każdy koncesjonaryusz otrzymał 100.000 złr. a inni członkowie rady zawiadowczej, niekoncesjonaryusze, otrzymali od koncesjonaryuszów po 10.000 złr. Czy i Herz w Rumunii dostał co za tę koncesję, tego świadek nie wie.

Zeznania tego świadka zgadzają się także z zeznaniami innych członków rady zawiadowczej co do zaciągnięcia pożyczki u Richtera. Pożyczka ta zawartą została pod bardzo korzystnymi warunkami; zaciągnięcie jej było dziełem mistrzowskim ze strony Ofenheima. Świadek mieszkał we Lwowie, ale co miesiąca zjeżdżał do Wiednia na posiedzenia rady zawiadowczej.

Na tem zakończono przesłuchanie członków b. rady zawiadowczej. Prokurator nie żądał zaprzysiężenia tych świadków; obrońca przyłączył się do tego życzenia.

Alfred de Lecoq, rodem z Francji, 60 lat, techniczny konsultant przy kolei rządowej, podał pod przysięgą, że kolej państwowa dawała prowizję agentom, pośredniczącym w sprzedaży maszyn i wagonów; czy i generalnym dyrektorom dawała ona takie prowizje, tego świadek nie wie.

Fryderyk Wilhelm Springmann, były prokurator fabryki maszyn Sigla, zeznał pod przysięgą, że w r. 1865 na wezwanie towarzystwa kolei Lwowsko-Czerniowieckiej wniosła ta fabryka ofertę na dostawę lokomotyw. D. 25. września nadeszło wezwanie od p. Ofenheima, ażeby ta fabryka wysłała kogo do ustnej koncertacji. Ponieważ sam fabrykant Sigl, wyjechał do Włoch, przeto udał się świadek do biura Ofenheima, i tu dowiedział się, że oferta została przyjęta; p. Ofenheim żądał tylko, ażeby świadek z uwagi na to, że maszyny będą odstawiane do Wiednia a nie do Lwowa, zmodyfikował stosownie ofertę. Świadek uczynił zadość żądaniu p. Ofenheima i odciągnął 1000 złr. z ceny pierwotnej za bliższy przewóz a prócz tego opuścił jeszcze z ceny pierwotnej 400 złr. Sigl nie mówił świadkowi nigdy nic o o. uście na rzecz Ofenheima. Fabryka ta nie dawała prowizji generalnym dyrektorom. Świadek ten przypomina sobie dokładnie następujący, bardzo ważny szczegół. W tym dniu, w którym udał się do biura p. Ofenheima do ustnej koncertacji, spotkał się w przedpokoju z p. Schmidtem, dyrektorem fabryki Ringhoffer'a w Pradze. Schmidt zapytał świadka: „Czy dacie mi co (Ofenheimowi)?“ Świadek odpowiedział: „Nie.“ „Bo my — odpowiedział na to Schmidt — daliśmy mu (Ofenheimowi) 30.“

W skutek tego zeznania wezwał przewodniczący Springmanna, ażeby był obecny przy przesłuchaniu Schmidta.

Dr. Józef Weissel, radca generalny i konsultant prawny banku anglo-austriackiego. Co do finansowania kapitału zakładowych linii A. i B. nie może świadek podać szczegółów z własnego doświadczenia, bo wówczas gdy się to działo, nie zajmował jeszcze tej posady, jaką dziś zajmuje. Z ksiąg można się tylko przekonać, że bank ten

otrzymał za przyjęcie priorytetów 13.000 funtów szterlingów, a za subskrypcję na akcje jedną ósmą część procentu. Bank subskrybował 37.000 sztuk akcji, z których książkę Sapieha wziął 10.000 sztuk, hrabia Borkowski, inni koncesjonaryusze i znaczniejsze firmy wzięły resztę. Przy sposobności finansowania kapitału zakładowego dla linii A. otrzymał Jan Herz w skutek przekazu M. L. Rate w Londynie na bank anglo-austriacki kwotę 25.000 funtów szterlingów. Każdy akcjonaryusz mógł bez przeszkody zapoznać się z kontraktem budowy zawartym z Brasseym. Świadek zna ten kontrakt budowy i bynajmniej nie zadziwiła go kwota 1.900.000 złr. na „wydatki przedwstępne.“ Wypłacał on już daleko wyższe kwoty pod tym tytułem. Tak np. czeskiej kolei zachodniej wypłacił na „wydatki przedwstępne“ 3.600.000 złr. Kolei Rudolfa wypłacił na te same cele 1.020.000 złr i t. d. Świadek wie z doświadczenia, że w pożyczkach pod tytułem „wydatki przedwstępne“ mieszczą się nie tylko wydatki na samą budowę, ale także i na inne cele. Świadek opisuje następnie; a raczej objaśnia ze stanowiska fachowego rozmaite operacje finansowe, jakie bank anglo-austriacki przedsięwbrał w interesie towarzystwa kolei Lwowsko-Czerniowieckiej. Z tych objaśnień nie wypływa nic takiego, co by mogło rzucić niekorzystne światło na postępowanie Ofenheima. Pożyczka u Richtera zaciągnięta, należała — według zeznań świadka — do rzędu bardzo dobrych operacji finansowych. Bank anglo-austriacki nie chciał przyjąć tej pożyczki, bo kurs wydał mu się za niski.

Na zapytanie przewodniczącego, jaki kredyt miał Tomasz Brassej, odpowiedział świadek, że ten przedsiębiorca „jako wzór uczciwości, prawości i rzetelności“, miał wszędzie kredyt nieograniczony. W bardzo długim wywodzie skreślił ten świadek osobiste, rzadkie przymioty Brasseya. Znał on go osobiście. Do nadzoru robót miał on osobnych urzędników, którzy także mają sławę ludzi uczciwych, bo nie lada kto mógł zostać urzędnikiem Brasseya. W ogóle zeznania tego świadka przemawiają na korzyść Ofenheima.

Antoni Suchy, inżynier kolei państwowej, w roku 1865 asystent inżynierski przy kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, zeznał pod przysięgą, że kolej Czerniowiecką budowali mniejsi przedsiębiorcy i że wybudowali ją dobrze. Progi były dobre. Świadek nie widział nigdzie dziur z sęków lub gąszi. Nigdy nikt mu nie nakazywał patrzeć przez palce przy dostawie progów. O znaćniejszych przerwach w ruchu, nic mu nie wiadomo. Pamięta tylko jedną przerwę w skutek powodzi. O rekonstrukcjach i reparacjach obiektów nie świadkowi nie wiadomo.

Na tem zakończył się dziewiętnasty dzień rozprawy.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Czynności lwowskiej izby handlowej.

(Sprawozdanie lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej z posiedzenia XII, XIII, XIV pod przewodnictwem Prezesa Izby p. Józefa Breuera).

(Ciąg dalszy.)

X. Na wezwanie wys. c. k. Namiestnictwa do udzielenia niektórych objaśnień odnoszących się do tutejszej miejskiej szkoły przemysłowej, mianowicie czy ze względu na niemiecką młodzież rzemieślniczą, nie byłoby pożądanem zaprowadzenie niemieckich wykładow obok polskich, uchwalila Izba po poprzednim porozumieniu się z p. Prezydentem miasta Lwowa i dyrekcją szkoły przemysłowej oświadczyć, że tutejsza młodzież pobierająca nauki w szkołach ludowych w polskim języku, najlepiej też korzystać może z nauk udzielanych w szkole przemysłowej w tymże języku. Zresztą udziela się uczniom teje szkoły także nauki języka niemieckiego, a przy wykładach z przedmiotów fachowych obzajamiam się ich z terminologią niemiecką, przez co też i w tym kierunku działa się o tyle, ile na to czas i środki pozwalają i co dla tutejszej młodzieży zupełnie jest wystarczającym. Z tych tedy powodów zbyteczne są wykłady niemieckie, a subwencja państwowa dla szkoły przemysłowej daleko korzystnie obrócona być może na zaprowadzenie wzorów, modeli i innych przyrządów naukowych, których brak czuć się daje dotkliwie przy udzielaniu nauki tem bardziej, ile ze nauka odbywa się więcej praktycznie niż teoretycznie, przez co też i większa ilość przyborów jest potrzebna.

XI. Izba uchwalila w sprawozdaniu swoim do wys. c. k. Ministerstwa handlu

nad projektem nowej ustawy przemysłowej podnieść przedewszystkiem, że projekt ten przez liberalne zmiany postanowień VI. i VII. rozdziału ustawy przemysłowej z r. 1859 (o pomocnikach i stowarzyszeniach) uwzględnił życzenia, jakie szczególnie co do tych rozdziałów objawiano przez strony interesowane a przez Izbę kilkakrotnie podnoszone u wys. rządu. Niemniej ważnym i odpowiednim duchowi czasu jest zniesienie przemysłów koncesjonowanych, tudzież postanowienia mające na celu opiekę pomocników i młodzieży pracującej, tak co do zdrowia, jak majątku i wykształcenia fachowego.

Odnosnie do pojedynczych paragrafów proponowano następujące zmiany.

przy §. 5. aby czas, w którym zasądzonemu za przemytnictwa i ciężkie przestępstwo względem dochodów skarbowych nie wolno rozpocząć jakiegokolwiek przedsiębiorstwa skrócono z trzech lat na jeden rok.

przy §. 10. aby do kategorii przemysłów warunkowo wolnych wciągnięto także „wyrabianie sztucznych mineralnych wód i wody sodowej.“

przy §. 12. aby zapowiadający jakie przedsiębiorstwa wiek swój nie tylko podał, ale go także udowodnił.

przy §. 59. aby użycie kobiet i młodych pomocników do robót w nocy nie było ustawą wzbronione, lecz tymże do woli zostawiono za wynagrodzeniem stosownem pracować także w nocy, nie dłużej jednak, jak przez godzinę 10 w ciągu dnia całego, jako czasu pracy ustanowionego w §. 57.

Nakoniec uchwalono prosić wys. rząd aby przepisy dotyczące policyi przemysłowej zebrano w jedną całość i albo jako dodatek domieszczone do nowej ustawy przemysłowej, lub też osobno je publikowano.

XII. Na zapytanie wys. Ministerstwa handlu, czy w traktacie cłowym i handlowym z krajami korony węgierskiej nie byłoby pożądanem jakie zmiany, uchwalono odpowiedzieć, że utrzymanie dotychczasowego traktatu nadal tylko korzystnym by było nie tylko w szczególności dla naszych, lecz również dla ogólnych interesów, gdyż traktatem dotychczasowym zawarowane są obydwom stronom jednakowe prawa, przez utrzymanie całego terytorium Państwa, jako jedno terytorium cłowe i handlowe interesu handlu i przemysłu skutecznego doznają poparcia.

XIII. Uchwalono oznajmić c. k. Sądowi obwodowemu w Samborze, że z wykonanych kontrybucyj winni zaprotokolować swą firmę Ludwik Borowski i spółka dla kramarstwa towarów korzennych i galanterijnych w Stryju.

XIV. Proponowano na opróżnione 8 miejsc asesorów handlowych przy c. k. Sądzie obwodowym w Przemyśle następujących kandydatów: pp. 1. Leizora Gansa, 2. Ozyasza Steuera, 3. Pawła Jelenia, 4. A. M. Aszkenazego, 5. Jakuba Schwarza, 6. Michała Kozłowskiego, 7. Maurycego Kruga, 8. Abrahama Brodheima, 9. Leizora Süssewina, 10. Maksa Kohna.

XV. Na opróżnione dwa miejsca asesorów handlowych przy c. k. Sądzie obwodowym w Samborze proponowano następujących kandydatów pp. 1. Antoniego Kromera, 2. Józefa Krieseisen, 3. Ozyasza Gotthelfa, 4. Mojżesza Freilicha.

XVI. Powzięto do wiadomości okólnik wys. c. k. Namiestnictwa, według którego raczył Jego c. k. Apostolska Mość zezwolić, aby przy zajęciu nadzwyczajnych zarzeń używano także żołnierzy świadomych rzemiosł w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją żywności, albo do starczających robót dla władz rządowych.

XVII. Na delegata Izby do miejskiej komisji ankietowej, mającej na celu ułożenie statystyki przemysłu miasta Lwowa, wybrano radnego p. Zygmunta Ruckera.

XVIII. Izba otrzymała na swoją rekwizycję od jeneralnej Inspekcji kolei austriackich odpowiedź niezadowolniającą w sprawie zamierzonego przeniesienia dyrekcji ruchu kolei Arcyksięcia Albrechta, uchwalila wyśtosować memorał do Jego Ekscelencji p. Ministra handlu z odwołaniem się na sprawozdanie swoje z r. 1871 żądając, aby rada zawiadowcza tej kolei miała siedzibę w kraju i któremu to żądaniu w statutach kolei zadosyć uczyniono.

XIX. Ze względu, że w tutejszej szkole handlowej nie wykładają wcale prawa handlowego i wekslowego, którego wiadomość konieczną jest dla młodzieży poświęcającej się zawodowi handlowemu, uchwalila Izba udać się w tej mierze do prezydium magistratu, tudzież do dyrekcji szkoły handlowej, aby wykłady te zaprowadzono jeszcze w bieżącym roku szkolnym.

XX. Na wezwanie wys. Wydziału krajowego do udzielenia zdania o projekcie ustawy o używaniu i sprowadzeniu wód, tudzież o ochronie przeciw takowym

uchwalila Izba odpowiedzieć, że postanowienia zawarte w projekcie a określające wyładki, w których właściciel prywatnej wody płynącej przynaglonym być może do odstąpienia innym lub do zaprowadzenia służebności na jego gruntach w celu przeprowadzenia cudzej wody, — tudzież postanowienia o tworzeniu spółek wodnych uważa Izba za zupełnie odpowiednie i w interesie rozwoju gospodarstwa krajowego i przemysłu rodzimego nader pożądanem.

Natomiast byłoby pożądanem, aby podania odnośne załatwiano jak najprędzej a władza polityczna badając stan rzeczy przez ludzi fachowych, aby tylko zwracała na to uwagę, czyli zamierzone przedsiębiorstwo nie narusza dobra ogółu lub praw osób trzecich, a nie wchodziła wcale w kwestyę wykonalności przedsiębiorstwa lub spodziewanych korzyści. Nakoniec życzyć by należało, aby do rozstrzygnięcia sporów wynikających z wykonania tej ustawy ustanowiono osobny trybunał sądowy, w którego skład wejść powinni ludzie fachowi, tudzież właściciele ziemscy, o ile sami osobiście nie są interesowani w poruszanej sprawie. W ogóle pożądanem jest, aby całe postępowanie było jak najkrótsze.

XXI. Uchwalono odpowiedzieć krajowej dyrekcji skarbu, że przedłożona Izbie księga przemysłowa (notatka browarnika) nie powinna podlegać ostemplowaniu.

XXII. Na wniosek magistratu przychylono się do przeniesienia targów tygodniowych na bydło we Lwowie z poniedziałku na piątek, zaś

XXIII. Targów tygodniowych na konie z piątku na poniedziałek.

XXIV. Izba uchwalila oświadczyć się za protokołowaniem firmy „Jan Dobrzański i Karol Groman“ dla drukarni Gazety narodowej we Lwowie.

XXV. Na zapytanie wys. c. k. Ministerstwa handlu, czy nie byłoby odpowiednim zmienić postanowienia art. XIII. ustawy z dnia 23. lipca 1871., zaprowadzającej nowe wagi i miary o tyle, aby dozwolili także cechowanie większych ciężarków w niż 20. kilogramów (40 f cłowych), — uchwalila Izba przemawiać za tem, aby ze względu na łatwiejszą manipulację przy ekspedycji większych transportów jak n. p. u nas transportów zboża, dozwolono cechowanie ciężarków na 50 kilogramów, odpowiadających 100 f cłowym.

XXVI. Uchwalono nie przemawiać u wys. c. k. Namiestnictwa za prośbą Josła Kupfermana, fabrykanta rumu i likierów w Knihininie o przyznanie mu prawa do używania napisu na swej fabryce: „c. k. uprzywilejowana“ gdyż fabryka ta ze względu na skromne rozmiary fabrykacji nie zasługuje na to odszczególnienie w myśl §. 61. ustawy przemysłowej.

XXVII. Udzielono certyfikaty udziolenia do liverunków rządowych Mojżeszowi Jonas i Henochowi Kanner we Lwowie.

XXVIII. Na wniosek Rady powiatowej gródeckiej uchwalila Izba przemawiać u wys. Wydziału krajowego za utrzymaniem nadal drogi Zimnowoda-Hoszany jako drogi krajowej.

XXIX. C. k. Zarząd fabryki żelaza w Mizuniu w celu rozszerzenia tej fabryki i przeistoczenia w ten sposób, aby nadal jako zakład samostny i opierający się wyłącznie na produkcji dla szerszej publiczności współzawodniczyć mógł z innymi fabrykami, wezwał Izbę do udzielenia dat statystycznych odnoszących się do fabrykacji żelaza i towarów żelaznych w Galicyi. Czyniąc zadość temu wezwaniu, uchwalila Izba odnośnie do pytań postawionych, następujące dać wyjaśnienia:

Wymieniwszy znaczniejsze fabryki maszyn znajdujące się w Galicyi, które prosperując odbywają na swoje wyroby w Galicyi a po części w Rossyi i w Rumunii, oznajmiono, że i fabryka w Mizuniu, gdyby zając się chciała wyrobem maszyn rolniczych, a technicznie i komercyalnie dobrze prowadzoną była, miałaby widoki powodzenia, tem bardziej, ileż przywóz z zagranicy maszyn i narzędzi gospodarczych znaczny jest bardzo i ciągle się wzmacnia.

Części składowe do plugów, które tutaj składane bywają, dostarcza Styrya, Węgry i Galicya zachodnia (Zakopane), zaś szufle i motyki Węgry, a małą część fabryka żelaza w Skolem.

Emaliowane naczynia kuchenne wielki mają obdyt i sprowadzane bywają z Czech, Morawy i Śląska. Pierwej sprowadzano je z Prus, obecnie wyrugowano fabrykat pruski i są widoki, że dobry towar galicyjski ze skutkiem konkuruwać będzie mógł z wyrobami z Czech, Morawii i Śląska, ponieważ już dawniej, gdy fabryka żelaza w Wędrzisku wyrabiała emaliowane naczynia, takowe bardzo poszukiwane były, a fabryka sama prosperowała. Konsumentci wymagają naczynia lekkiego z dobrą i trwałą polewą.

Z lanego żelaza największy ma obdyt żelazo do budowy, jak: płyty, ruszty, poręcze, podstawy do balkonów, rury, zaś po-

pyt na wyroby zbytowe bardzo jest mały. Wyroby z lanego żelaza sprowadzają najwięcej z Krompach, z Cieszyna, Friedland, Zepawy, Błonsko i ze stryjskiej fabryki żelaza (Hersza Benzera), przyczem nadmieniono, że przy racjonalnym prowadzeniu lane żelazo stryjskie z każdym innym konkurować by mogło.

Z żelaza kutego najwięcej jest używane żelazo sztabowe, walcowane lub kute, tudzież blachy, jednakowoż skłania się targ więcej do żelaza walcowanego. Najwięcej importują do Galicji węgierskie fabryki koło Miskolca, tudzież galicyjskie fabryki w Zakopanem i Kamienicy do Galicji wschodniej. Znaczną ilość żelaza sztabowego, blach i drutów dowożą z górnego Szląska (Gleiwitz.)

Produkcję wyrobów z lanego żelaza polecić by można dla Mizunia najbardziej z wszystkich innych gałęzi przemysłu żelaznego, gdyż przytem osiągnąć można większy zysk, a mniejszą natrafionoby konkurencję, czego wcale o produkcji żelaza kutego twierdzić nie można. Skargi, jakie konsumenci podnoszą na wyroby żelazne, odnoszą się po części na materiały, po części na złe przeobrażenie, szczególnie co do wyrobów galicyjskich skarżą się na niekształtność wyrobu.

Odnosnie do podniesienia odbytu fabryki żelaza nadmienić trzeba, że do tego potrzebne jest koniecznie dobre kierownictwo komercyjne.

Ceny żelaza zawisłe są po największej części od targu światowego, zauważyć jednak należy, że firma, która opanowała targ galicyjski jest firma Marka Sprechera i synów we Lwowie, mianowicie co do żelaza sztabowego.

XXX. Izba uchwała przedłożyć Wys. c. k. Ministerstwu handlu sprawzone za m. księgi rachunków Izby na r. 1873, według których z prelimitowanej na ten rok przyzwolonej sumy 7608 zł. — wydano tylko 7455 zł. 77 ct., a zatem zaoszczędzono ogółem 152 zł. 23 ct. w. a.

XXXI. Na wezwanie filii austr. banku narod. uchwalono na opróżnione trzy miejsca cenzorów proponować następujących kandydatów: pp.:

1. Karola Mikolasza, 2. Zygmunta Ruckera, 3. O. T. Wincklera, 4. Joachima Hochfelda, 5. Stanisława Buszaka.

XXXII. W miejsce p. Ludwika Schaitera w Rzeszowie, który z powodu słabości nie może pełnić nadal obowiązków członka korespondującego Izby, wybrała Izba pana Edwarda G. Neugebauera w Rzeszowie na członka korespondującego.

XXXIII. Na zapytanie Magistratu miasta Lwowa o przebiegu sprawy założenia spichrzki zbożowych na dworcu kolei żelaznej Karola Ludwika, — uchwała Izba udzielić temuż odpis memoriału wręconego w tej mierze Jego Eksc. p. Ministrowi handlu, zawiadamiając przytem, że zabiegi Izby dotychczas żadnego nie odniosły skutku.

XXXIV. Na wezwanie wys. c. k. Ministerstwa handlu do objawienia pożądaných zmian w traktacie austriacko-włoskim z d. 23. kwietnia 1867 ubiegającym 30. czerwca 1876, — uchwała Izba prosić wys. c. k. Ministerstwo handlu, aby przy zawarciu nowej ugoi starano się przede wszystkim o korzystniejsze warunki dla importu do Włoch.

Taryfa A. Kategoria I. Wódka (Alkohol), dla której w interesie rozwoju tej przemysłu, jako też rolnictwa, najdalej i najkorzystniejszego odbytu szukać należy, tem bardziej, ile że austriaccy producenci spirytusu konkuruwać muszą z wyrobem pruskim, któremu stoją do rozporządzenia tańsze taryfy kolejowe i tańsza jeszcze droga morska.

W równej mierze uwzględnić także należy:

Taryf. A. kat. II, Cukier, dalej Taryf. A. kat. IV karuk, Taryf. A. kat. VI, woły i buhaje Taryf. A. kat. VIII Płutno pakunkowe z konopi lub hłaków, nakoniec Taryf. A. kat. XV zapaliki, które ze względu na doskonałość wyrobu naszego wytrzymać mogą wszelką konkurencję.

XXXV. Izba oświadczyła się przeciw protokołowaniu firm Wohlfeldi Klarfeld, tudzież Henryk Mizes w rejestrach handlowych Sądu obwodowego w Samborze, gdyż utrzymywany przez nich wyrab lasu w Bilince małej, względnie w Winnikach przemijającej jest natury, zresztą ściśle związany z handlem drzewa, dla którego przedsiębiorstwa obie firmy są już protokołowane w Sądzie handlowym we Lwowie.

XXXVI. Izba oświadczyła się u wys. Namiestnictwa przeciw udzieleniu Chaimowi Herszowi Lipschütz pozwolenia używania orla cesarskiego na znaku i wyrobach z napisem: „uprzywił. fabryka zapal. Ch. H. Lipschütz w Skolem, gdyż fabryka ta nie mając większych rozmiarów od innych podobnych fabryk w kraju, tem samem nie odpowiada warunkom, jakich §. 61 ustawy

przemysłowej wymaga do takiego wyszczególnienia.

XXXVII. Izba uchwała obesać ze swej strony zwołać się mający w r. 1875 zjazd austriackich Izb handlowych i przemysłowych.

XXXVIII. Przedłożone przez radnego p. Juliusza Mikolasza wezwanie król. egzekutora w Borho Prund w Siedmiogrodzie o nadesłanie zaliczki w kwocie 45 zł. 53 ct. na ściąganie wywalczonej przez niego sumy 31 zł. 52 ct. w. a. — uchwała Izba przedłożyć w oryginale Jego Ekscelencji p. ministrowi handlu z prośbą, aby sprawę tę rzucającą tak niekorzystne światło na sądownictwo węgierskie, poddał bliższemu rozpoznaniu i o zasadniczą zmianę stosunków sądowych w Węgrzech postarał się, która tem bardziej jest pożądaną, ile że kraj nasz przy ciągłych i licznych stosunkach handlowych z Węgrami narażony jest przy obecnym stanie sądownictwa także na niedogodności, które w interesie obu państw jak najrychlej uchylić należy.

XXXIX. Izba uchwała poprzeć prośbę Izby handlowej i przemysłowej w Czerniowcach o rychłą budowę kolei żelaznej z Czerniowiec do Nowosielic.

XI. Na wezwanie wys. c. k. Ministerstwa handlu uchwała Izba do projektu rządowego względem rewizji ogólnej taryfy cłowej następujące poczynić wnioski.

Część I. przywóz. Pozycya taryf. 1. Kakao.

Dotychczasowe cło należałoby z 8 zł. zniżyć na 6 zł., aby przez to zniżenie cła od płodu surowego podnieść w kraju fabrykację czekolady.

Poz. taryf. 3. Korzenie. Cło na ten artykuł ustanowićby należało na 8 zł., gdyż z wyjątkiem szafranu i wanilii, których konsumpcya bardzo jest mała, inne korzenie w niskiej są cenie i nie znoszą wysokiego cła. Ustanowienie niskiego cła od korzeni szczególnie dla Galicji tembardziej jest pożądaną, ile że przy dotychczasowem stosunkowo wysokiem cło kwitnie przemysłownictwo temi artykułami w całej pełni z wolnego okręgu cłowego brodzkiego, przez co nietylko rzetelny handel, lecz także i wys. skarb znaczne ponosi straty.

Przy tej sposobności ponawia Izba swój tylekrotnie stawiany wniosek na zupełne zniesienie brodzkiego wolnego okręgu cłowego, które to zniesienie nawet i rezolucyą sejmową do rządu uznano za konieczne.

Z podobnych powodów należałoby zniżyć cło na herbatę pozyc. taryf. 5. z 15 zł. na 8 zł.

Poz. taryf. 7. a. Zboże i produkty strączkowe. W myśl dawniejszych wniosków Izby, popartych przez wszystkie Izby handlowe w Austrii przemawia Izba także obecnie za zupełnem zniesieniem cła, od zboża i produktów strączkowych.

Poz. taryf. 7. b. Ryż. Ze względu na użycie ryżu jako głównego artykułu pożywienia przez ludność pracującą, proponuje Izba traktowanie tegoż w równej mierze jak zboże i produktu strączkowego, a więc zupełne zniesienie cła, lub najwyżej oznaczenia cła na 15 ct., jakie w projekcie rządowym oznaczone jest na zboże. Przy tej sposobności uprasza Izba o wstawienie się u wysok. c. k. Ministerstwa skarbu, aby uwzględniono dawniejszy wniosek Izby względem zniesienia akcyzy od ryżu wprowadzanego do zamkniętych miast z 1 zł. 78 1/2 cent. na 17 i pół cent.

Przy taryf. 7. e. Mąka i produkty mączne.

Starając się z zasady o zupełne zniesienie cła na artykuły służące do żywności, proponuje Izba zamiast ustanowionego w projekcie cła 75 ct. od centnara mąki i produktów mącznych o zniżenie tegoż stosunkowo do cła (15 cent.) oznaczonego w projekcie rządowym od surowego zboża, — na 30 ct. od centnara, które to cło uważaćby można jako cło ochronne dla naszej przemysłu młynarskiej zmuszonej konkuruwać z Rosyą posiadającą znaczne siły wodne.

Przy taryf. 11. a. b. c. f. Woły krowy, nierogacizna, konie i łoszęta.

Ponieważ ustanowione w projekcie cło 4 zł. od sztuki nie podniosłoby wcale hudo-wli bydła i tylkoby podniosło cenę mięsa i tak już drogiego przez pobór akcyzy, ponieważ dalej wysokie cło na bydło powoduje przemysłownictwo na wielkie rozmiary z Rosyji przez otwartą granicę do Galicji, a przez to samo naraża bezustannie na zawleczenie zarazy bydła i niszczy miliony kapitału gospodarstwa krajowego, niemniej też naraża skarb Państwa na niepowetowane straty, Izba przeto wnosi z tych względów na zupełne zniesienie cła od bydła rzeźnego i po-ciągowego.

W interesie podniesienia hodowli koni proponuje Izba także zniesienie cła od koni i łosząt.

Przy taryf. 16. Tłuszcze. Smalec woprzowy, gęsi i masło topione należą do najpotrzebniejszych artykułów u-

boższej ludności, niepowinnyby one przeto podlegać ocłeniu tembardziej, że przy tych artykułach nie ma obawy konkurencji jak przy wolnym od cła łoju, którego obecnie w wielkich ilościach sprowadzają z Ameryki i Australii.

Przy taryf. 25. 4. Minerale bliżej nieoznaczone.

W myśl dawniejszego wniosku swego proponuje Izba ze względów sanitarnych dla surowego płynnego kwasu karbolowego jako środka do desinfekcji mającego małą wartość, bo tylko 5 do 6 zł. za centnar o zniżenie cła z 5 zł. na 80 ct.

Przy taryf. 53. a. 2. Wyroby żelazne. Dla wszystkich artykułów tej kategorii wyrobów nie wymagających poszczególnego obrobienia a potrzebnych do produkcji przemysłowej, proponuje Izba cło 1 zł. 25 ct. od centnara, jako ustanowione jest także od szyn kolejowych, zaś od wiązań i innych części składowych do mostów i celów budowniczych zamiast 4 zł. tylko 1 zł. 50 ct.

Przy taryf. 63. i Siarkan magnowy (kiscrit). W myśl dawniejszych wniosków swoich proponuje Izba od tego artykułu, potrzebnego w miejscach palonych do fabrykacji cukru ustanowienie cła 5 ct. od centnara, zamiast 5 zł., zaś od węglanu magnowego 3. zł. od centn.

Przy taryf. 67. Książki, druki i t. p. Przy tej pozycji uchwała Izba podziękować, że przy układaniu projektu uwzględniono dawniejsze wnioski Izby i zniesiono zupełnie cło od książek sprowadzonych z Rosyi, od których dotychczas ze szkodą dla oświaty ludu i ze stratą dla ruchu księgarskiego płacono 3 zł. 15 ct. od centn.

Część II. wywóz.

Przy taryf. Runa i skóry surowe. Ponieważ nasza przemysłownictwa wyżej stoi od tej przemysłu w Rosyi, która dostarczać nam może surowych skór, przeto należy znieść zupełnie cło wywozowe od run i skór surowych.

Poz. taryf. 2. Szmaty. Ze względu na potrzeby własnych fabryk papieru, przemawia Izba odmiennie od dawnego wniosku swego — za zatrzymaniem cła wywozowego 2 zł. od centnara.

OSTATNIA POCZTA.

(Proces Ofenheima). Minister handlu Banhans zeznaje dalej, że dalsze 2 miliony priorytetów, złożył w zakładzie kredytowym po 84, za co Glaser otrzymał dziesięć tysięcy złr. prowizji; każdy interesowany złożył na przygotowawcze czynności 650 złr., które po zakończeniu czynności wraz z procentami zwrócone zostały w akcyjach. Świadek który miał największą pracę, otrzymał od koncesjonaryuszów ośm tysięcy złr. i 30 akcyj. Waldstein dozwolił przyjąć to wynagrodzenie. Nie jest prawdziwem twierdzenie, jakoby świadek miał akcyje Towarzystwa sprzedać powrotnie; Loew, który miał nadzór nad budową kolei, otrzymał 13.000 złr. Świadek przedkłada otrzymane od kolei czesko-północnej zestawienia, które zostają odczytane. Na zapytanie prokuratora oznajmia świadek, że Glaser otrzymał nie żaden dar, lecz prowizję za starania swoje. W czasie zawierania umowy o drugą pożyczkę, stosunek świadka do Glasera nie był inny jak ten, jaki zachodzi między ludźmi prowadzącymi interes. Świadek oznajmia na honor i sumienie, że nie miał żadnego innego celu nad ten, że chciał Glasera obdarzyć honorarium za pośrednictwo. Sąd odrzuca wniosek obrońcy, który chciał świadka pytać o utworzenie banku kredytowego i rentowego.

Sąd odrzuca dalszy wniosek obrońcy, aby tenże mógł pytać ministra handlu także o inne stosunki Oskarżony stawia porównanie między kosztami finansowania kolei czerniowieckiej i innych kolei, mianowicie czeskiej kolei północnej, przyczem prezes sądu dedakcy Ofenheima, że Banhans pobierał zysk z zakładania kolei, zbija, wskazując, że Banhans nie był założycielem i nie pobierał zysku z tytułu założyciela, lecz otrzymał honorarium za osobiste usiłowania. Oskarżony odpięra, że honorarium otrzymane przez Banhansa równa się tytułowi prawnemu, pod jakim on (Ofenheim) wynagrodzony został, a który dał powód do jednego punktu oskarżenia. Prezes nie dozwala oskarżonemu zadawać dalsze pytania. Minister handlu nadmienia jeszcze, że nie pobierał z banku hipotecznego-rentowego żadnego zysku założycielstwa, lecz tylko od syndykatu wyostał akcyje, z których sprzedaży wypa-dło 5000 złr., i zaprzecza najwyraźniej, aby jeszcze jakie dalsze pieniądze otrzymał.

Radca dworu Ledin na głównejsze pytania nic ważnego z własnego doświadczenia odpowiedzieć nie umie. Świadkowi Drakemu postawiono tylko kilka nic nie-

znaczących pytań. Radca dworu Barychar zna kolej od roku 1872. Trasa jej miała być wadliwą. Przy wykonaniu planów przedsiębrano w nich zmiany, w celu poczynienia oszczędności. Niveletta była za niska, w skutek czego zdarzały się częste powodzie; planowanie fundamentów przy groblach było niedostateczne, użyty do tego materiały był zły; rekonstrukcyje bardzo liczne; od roku 1866 wydano na nie 2.300.000 złr. Jutro dalsze przesłuchanie Barychara.

Prefekt paryskiej policji Leon Ré-nault poczynił przed komisją śledczą nowe zeznania o istnieniu komitetu bonapartystowskiego w Paryżu i na prowincyi. Wykazał on, że wielu urzędników z różnych gałęzi służby a nawet wojskowi propagują przywrócenie cesarstwa. Wiadomości otrzymane w ministerstwie spraw zagranicznych od hr. Chaudordy z Madrytu, mówią, że stanowisko Canovas del Castillo jest bardzo zachwiane, a zaufanie do monarchii Alfonsa słabnie.

Pożyczka miasta Paryża wypuszczoną będzie po 440 franków za 500 fr. z procentem 20 franków od obligacji i z umarżaniem cztery razy na rok za pomocą losowania z premiami.

Odrzucenie wniosku nagany dla rządu nie utrwalilo stanowiska gabinetu włoskiego. Zaden deputowany większości nie śmiał wnieść porządku dziennego na korzyść gabinetu włoskiego.

Garibaldi zwiędził 25 b. m. Monte Mario, a mówiąc o rozpoczętych tam robotach, rzekł: „Jesteśmy w Rzymie i tu pozostaniemy, król to powiedział, a to dla mnie dosyć, bo jest on galantuomo.“

Monsignore Meglia upraszał o uwolnienie z nuncyatury paryskiej. Wezwano go, aby poprzednio wziął urlop na kilka miesięcy.

Z Madrytu nadeszły następujące depesze: Należy z wielką ostrożnością przyjmować wiadomości o umowie między Alfonsistami a Karlistami. Były wprowadzić narady parlamentarzysty, ale postawiono takie warunki, że dowódcy karlistowscy nie są za ich przyjęciem. Między innymi żądają Karliści bezwarunkowej amnestyi dla wszystkich oficerów, gdy król Alfons wyłączyć chce oficerów, którzy zbiegli w obliczu nieprzyjaciela.

Ruch wojsk na ościecz Pampelony każe przewidywać na sobotę wielką bitwę. Wszystkie wojska opuściły Peralte.

Times donosi z Santander 26. stycznia: Łódź działowa „Nautilus“ stoi jeszcze w Passages i oczekuje przybycia łodzi „Albatros“ oraz „Augusta“. Dwa statki wojenne hiszpańskie krążą pod Zarauz.

Z Bajony 27go stycznia donoszą: Komisarz rządowy hiszpański w sprawie brygu niemieckiego „Gustaw“, przybył do Passages. Rząd zamierza uczynić zadość żądaniu Prus i wynagrodzić właściciela okrętu za stratę. Jak na teraz, zaniechane są kroki zaczepne przeciw Zarauz, gdyż kapitan Zepplin i sternik z okrętu „Gustaw“ są tam jeszcze w rękach Karlistów.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń 28. stycznia. Cesarz przyjmował na audyencji wczoraj w południe posła hiszpańskiego, który wręczył pismo króla Alfonsa.

Berlin, 28. stycznia. *Nord-deutsche Allg. Ztg.* donosi: Generalny konsul Rosen został z Belgradu do Berlina powołany, ażeby zdał sprawę o objawach pewnych wpływów, którym podlega nowy rząd serbski. Prawa przyznawane przez Serbię konsulom z tytułami agentów dyplomatycznych zostają w związku z dążnościami do samodzielności. Tytuł ten nie da się pogodzić, ze stanowiskiem prawnem Serbii w obec Sułtana. Tymczasowo Niemcy nie będą miały prawdopodobnie reprezentanta w Belgradzie. Niemieckie interesy będą przestrzegane w Konstantynopolu.

Suczawa, 28. stycznia. Przewóz osób i towarów między Turgul a Podul na kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jasskiej (linia rumuńska) przerwany został zupełnie z powodu nadzwyczajnej śnieżycy.

Odpowiedz. redaktor: **Władysław Koziński**

W teatrze hr. Skarbka.
W Piątek dnia 29. Stycznia 1875.

Sztuka przypodobania się

czyli
Vice-hrabia de Letorieres
Komedia w 3. aktach z francuskiego PP. Bayard i Dumanoir.

Reżyser pan Fiszler

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. Stycznia.
Hotel Zorza.
Pp. S. hr. Zamojski, z Wysocka. — J. Ravitch, z Petersburga. — Z. Krynicki, z Krynicy.
Hotel Angielski:
Pp. A. Mysłowski, z Koropca. — M. Piłatowski, z Bóberki. — L. Myszkowski, z Jarosławia. — A. Maresz, z Złoczowa.
Hotel Europejski.
Pp. D. Dworski, z Przemysła. — Z. Dobrowolski, z Isakowa. — B. Dobrowolski, z Hołosko. J. Poncet, z Ujścia. — E. Rozwadowski, z Wiązowy
Hotel Langa:
Pp. A. hr. Łoś, z Krakowa. — W. Stępkowski z Rossyi.

Odjechali ze Lwowa.

Dnia 28. Stycznia.
Pp. I. hr. Krasicki, do Bachurca. — O. Lippe do Stryja. — J. Pruszyński, do Pomorzana. — F. Delczyński, do Królestwa. — A. Hulimka, do Wiednia. — A. Kozłowski, do Ohrymowic. — H. Romer, do Markowic. — E. Krawczykiewicz, do Liska.
Spozstrzeżenia meteorologiczne.
z dnia 29. Stycznia 1875.
Barometr 745.74mm. Psychrometr suchy—4.50°C. Psychrometr wilgotny — 4.50°C. Prężność pary 3.23 mm. Wilgoc 100%. Zachmurzenie 8. Wiatr NO2. Ozon 5. Opad w mm. z ostatnich 24. godzin
Temperatura powietrza — 3.6°R.

Pociągi kolejowe:

Przychodzą:
na główny dworzec: z Krakowa: o 5. godz. 57 min. rano, 9 godz. 45 m. w nocy i 10 g. 50 m. rano; z Czerniowiec: o 10. godz. 13 min. w nocy, 4. godz. w nocy i 3. godz. 5. min. po południu — z Podwołoczysk i Brodów: o 4. godz. 18 min. rano, 4. godz. 3 min. po południu i 10. godz. 58 min. w nocy; ze Stryja: codziennie o 7. godz. 22 minucie wieczór,

Odchodzą:

do Krakowa o 5. godz. 5. min. rano, 5. godz. 5 min. wieczór i 11. godz. 28 min. w nocy — do Czerniowiec: o 6. godz. 50 min. rano, 11. godz. 48 min. w nocy i 12. godz. 50 min. w południe; — do Podwołoczysk i Brodów: 12. godz. w południe, 10. godz. w nocy i 6. godz. 27 min. rano, do Stryja codziennie o 7. godz. 22 m. rano.
Z Podzamcza:
odchodzą do Podwołoczysk i do Brodów: o 11. g. 32 m. w nocy i 12. g. 26 m. w połudn.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przem.
Lwów, dnia 28. Stycznia 1875.

Table with multiple columns listing prices for various goods like flour, oil, and other commodities. Includes sub-sections for 'I. Akcje za sztukę', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Obligacje indemn. 50/0 za 100 zł.', '4. Losy', '5. Monety', and 'Kurs giełdy wiedeńskiej'.

Table listing prices for various types of flour (mąka) and other goods. Columns include 'mąka żądają' and 'mąka sprzedają'.

Table listing exchange rates and prices for various currencies and goods. Includes sub-sections for '4. Listy zast. losowane.', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa', and '6. Losy'.

Table listing exchange rates for various cities and currencies. Includes sub-sections for 'Weksle (Na 200 zł.)', 'Kurs złota', and 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

(282 1—3) Obwieszczenie.

L. 823. Ze strony c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu we Lwowie podaje się do wiadomości, że drobna sprzedaż tytoniu i stempli pod l. 3 przy ulicy Skarbkowskiej we Lwowie wydzierżawiona będzie przez publiczną licytację.
Trafikant ma pobierać materiały tytoniowy w hurtownej sprzedaży tytoniu Nr II. we Lwowie, a stemple w głównym magazynie stempłowym we Lwowie opłacając pobrane materiały zaraz gotówką i uiszczać czynsz dzierżawy od dnia objęcia trafikki w miesięcznych ratach z góry w Lwowskim c. k. głównym urzędzie cłowym.
Obrót w tej trafice wynosił w roku 1874., a to:
a) przy tytoniu 6844 zł. 40 ct.
b) przy stemplach 6443 zł. 70 ct.
Zysk z drobnej sprzedaży tytoniu wynosił w tym czasie 684 zł. 40 ct.
a) prowizya przy znaczkach stempłowych 96 zł. 65 1/2 ct.
Mający chęć stracić się o tę drobną sprzedaż tytoniu i stempli mają wnieść opiewające piśmienne oferty do dnia 8 Lutego 1875. godziny drugiej (2) po południu do c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu we Lwowie.
Te oferty powinny być zaopatrzone w legalne świadectwo pełnoletności, w zaświadczenie moralności od władzy miejscowej i w kwit kasy skarbowej na złożone wadium w kwocie osmdziesięciu (80) zł. w. a. : tudzież należy uwidocznienie na kopercie, iż zawiera rzeczoną ofertą i wymienione załą czki.
Blizsze warunki licytacyjne mogą być przejrzone w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu we Lwowie.
C. k. powiatowa Dyrekcya skarbu.
Lwów, dnia 20 Stycznia 1875.

O tem zawiadania się strony intere-

sowane do własnych rąk, owych zaś wierzycieli, którzyby prawo zastawu po wydaniu mniejszej uchwały uzyskali, lub którymby niniejsza uchwała na czas doręczoną być nie mogła, do rąk kuratora adwokata Dr. Pietrzyckiego substytucją adw. Dr. Reinera i przez niniejszy edykt.
Tarnów dnia 31. Grudnia 1874.

(311 1—3) Obwieszczenie.

L. 2032. C. k. Sąd obw. Rzeszowski obwieszcza, że celem zaspokojenia wywalczonej należności rzeszowskiego szpitalu chrześcijańskiego w kwocie 52 zł. 50 ct w. a. z przynależnościami 1/4 części realności pod Nr. 135/45 w Rzeszowie położonej, pierwiej własność Maryanny Krasiniskiej, obecnie zaś Aleksandra i Maryi Łukasiewiczów stanowiąca, w tutejszym Sądzie obwodowym na licytacji publicznej w dwóch terminach. to jest 25 Lutego 1875. i 31. Marca 1875., każdą razą o godzinie 10. zrana sprzedaną zostanie, a to pod warunkami:
1. Jako cenę wywoławczą stanowi się kwota 65 zł. 82 1/2 ct jako sądownie wydobycia wartość szacunkowa.
2. Każdy chęć kupienia mający złoży przed rozpoczętym aktem licytacyjnym jako wadium kwotę 6 zł. 50 ct. do rąk komisji licytacyjnej.
Wadium najwięcej ofiarującego zachowane, innym zaś licytującym po skończonej licytacji zwrócone zostanie.
3. Najwięcej ofiarujący winien w 30. dniach po prawomocności rezolucji przyjmującej akt licytacyjny do wiadomości sądowej, trzecią część ceny kupna, w której wadium wliczone będzie, do depozytu sądowego złożyć, resztę zaś po prawomocności wydać się mającej tabeli płatniczej.
O rozpisanej tej licytacji uwiadamia się strony i wierzycieli hipotecznych z miejsca pobytu wiadomych, do rąk własnych, zaś z miejsca pobytu niewiadomych Katarzynę Florzkowską i spadkobierców Franciszki Ludery, również tych wierzycieli, którzyby później, mianowicie po wystawieniu ekstraktu tabularnego do tabuli weszli, lub którymby uchwała obecna lub późniejsza doręczoną być nie mogła, do rąk ustanowionego dla tychże kuratora p. adw. Reinera, któremu za substytuta p. adw. Klemensa Kostheim dodaje się.
Rzeszów dnia 30. Grudnia 1874.

(295 1—3) Obwieszczenie.

L. 10240. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzycielności austriackiego banku centralnego dla kredytu ziemskiego w Wiedniu w ilości 6867 zł. 21 ct. w. a. z pn. przedsięwzięciem przymusową sprzedaż realności pod l. 247 d. 46 n. w Białej położonej do Maryi Kiler a względnie teje spadkobierców należącej w dniu 12. Lutego 1875, 12. Marca 1875. i w dniu 12. Kwietnia 1875. zawsze o godzinie 10. przed południem w biurze II.

Wartość szacunkowa tej realności wynosi 20.000 zł. w. a., poniżej której takowa na powyższych terminach sprzedana nie będzie.
Chęć kupna mający obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadium w kwocie 2000 zł. w. a.
Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registrarzce sądowej.
Biała dnia 20. Grudnia 1874.

(321 1—3) Ogłoszenie.

L. 4068 C. k. Sąd powiatowy w Wiśniczu podaje do wiadomości, iż dla uchwały c. k. Sądu krajowego w Krakowie marnotrawcą uznanego Wojciecha Drodza z Wolki Nieszukowskiej Franciszek Kleszcz z Zawady kuratorem zamianowany został.
Wiśnicz dnia 31. Grudnia 1874.

(302 1—3) Edykt.

L. 6751 C. k. Sąd powiatowy w Przeworsku zawiadamia z miejsca obytu nie wi domego Jakóba Portasa z Gorleczyny, iż przeciw niemu Józef Port s z Gorleczyny po dniu 5 Lipca 1874. l. 4676 o załączenie części sukcesyjnej ze spadku po Antonim Portasie w kwocie 135 zł. 66 ct. w. a. pozew w Sądzie tutejszym wniósł i że do ustnej rozprawy termin na dzień 19. Lutego 1875. o godzinie 9. rano w Sądzie tutejszym pod rygorem §. 25 p. S. wyznaczony został.
Wzywa się więc pozwanego Jakóba Portasa, któremu w tym sporze na jego niebezpieczeństwo i koszt kuratora w osobie Sebastjana Kierbia ustanowiono, aby wszelkie środki obrony temuż podał lub innego zastępcę sobie ustanowił.
Z c. k. Sądu powiatowego.
Przeworsk dnia 24. Września 1874.

(286 1—3) Edykt.

L. 9432. Na żądanie Antoniego Odzieżyńskiego wzywa się posiadaczy książeczek kasy oszczędności w Stryju:
Nr. 191 opiewający na 836 zł. 42 ct. w. austr.
Nr. 228 opiewający na 630 zł. 7 ct. w. austr.
Nr. 71 opiewający na 578 zł. 40 ct. w. austr.
Nr. 131 opiewający na 107 zł. 75 ct. w. austr.
Nr. 326 opiewający na 123 zł. wal. austriackiej,
ażeby takowe w ciągu roku w tutejszym c. k. Sądzie powiatowym tem pewniej zgłosili, inaczej po upływie tego czasu jako nieważne uznane będą.
Z c. k. Sądu powiatowego.
Stryj, 15. Stycznia 1875.

(262 1—3) Edykt.

L. 18217. C. k. Sąd obwodowy w Przemyslu zawiadamia niniejszem niewiadomego z życia i pobytu Fabiana Młockiego lub jego spadkobierców z imienia życia i pobytu niewiadomych, że przeciw nim pani Jadwiga hr. Weissenwolff imieniem małoletnich dzieci swoich Konrada i Maryi hr.

Weissenwolff na dniu 7. Grudnia 1874. do l. 18.217 w tymże Sądzie pozew wytoczyła o wykreślenie ze stanu biernego dóbr Ruskiej Wsi z Przysada sumy 1000 złp. w ks. Dum 5 pag 31 n. 5 on. dla Fabiana Młockiego zainstalowanej, który to pozew kuratorowi dla nieobecnych pozwanych w osobie p. adw. Dr. Regera z substytucją pana adwokata Dr. Kozłowskiego ustanowionemu doręczono do wniesienia obrony w przeciągu 90 dni.
Wzywa się zatem wyż wspomnianych pozwanych, aby ustanowieniemuda nich jak wyżej kuratorowi potrzebną do obrony informację udzielili, lub innego obrońcę sobie wybrali, i o tem Sądowi donieśli, inaczej wynikiem z zaniebdania zle skutki sami sobie przypisać będą musieli.
Przemysł dnia 16. Grudnia 1874.

(263 1—3) Edykt.

L. 3132. W Horoszowej przytrzymaono konia rasy chłopskiej niewiadomego właściciela, naciści ciemno-gniadej ze znakiem na czole i na nozdrzach.
Dotyczący właściciel ma przeto w ciągu roku od czasu trzeciego umieszczenia edyktu się zgłosić, gdyż inaczej Sąd w myśl §. 378 pr. kar. postąpi.
C. k. Sąd powiatowy
Mielnica d. 6. Grudnia 1874.

(272 1—3) Edykt.

Nr. 6982. C. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu podaje do publicznej wiadomości, że c. k. komisya dla wykupu gruntów pod kolej żelazną Tarnów-Leluchowską pod 19. Grudnia 1874. l. 6982 złożyła tytułem ceny kupna 9 morgów 190 kwadr. sążni i 403 kwadr. sążni gruntu z obszaru gruntów dworskich w Bobowy pod kolej żelazną Tarnowsko-Leluchowską odstąpionych po wypłaconiu zaległych należności rządowych resztując sumę 8104 zł. 48 1/2 ct. a. w. na rzecz Aleksandra Kosakiewicza właściciela dóbr Bobowy i jego hipotecznych wierzycieli.
O tem zawiadania się strony interesowane dalej wierzycieli z miejsca pobytu wiadomych do rąk własnych, zaś Teofila Załęskiego z miejsca pobytu niewiadomego i tych wierzycieli, którzyby po dniu 8. Lutego 1874. do tabuli weszli, lub którymby niniejsza lub późniejsza uchwała sądowa z jakiegokolwiek bądź powodu nie mogły być doręczone przez kuratora w osobie adwokata krajowego Dr. Bersona ze substytucją adw. krajowego Dr. Jarosza.
Z c. k. Sądu obwodowego.
Nowy Sącz dnia 24. Grudnia 1874.

(264) Ogłoszenie.

Nr. 73.948. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że na dniu 23. Maja 1874. firma: „J. K. Lewicki“ do prowadzenia biura ajencyjnego i komisowo-handlowego w zakresie handlowym i przemysłowym we Lwowie w rejestrze handlowym wykreślona została.
Lwów dnia 9 Stycznia 1875.

(233 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 45.987. Od dnia 1. Stycznia 1875. będą sprzedawać się zmienione znaczki stempłowe (marki) wszystkich kategorii, z jedynym wyjątkiem znaczków stempłowych do gazet na 1 i 2 ct., a mianowicie:

a) znaczki stempłowe na 1/2 ct., 1 ct., 2 ct., 3 ct., 4 ct., 5 ct., 7 ct., 10 ct., 12 ct., 15 ct., 25 ct., 36 ct., 50 ct., 60 ct., 75 ct. i 90 ct. — tudzież 1 zł., 2 zł., 2 zł. 50 ct., 3 zł., 4 zł., 5 zł., 6 zł., 7 zł., 12 zł., 15 zł. i 20 zł.;

b) znaczki stempłowe do kalendarzy na 6 ct.

Będące teraz w używaniu marki stempłowe wszystkich powyżej poszczególnionych kategorii wyjdą z dniem 31. Stycznia 1875. całkiem z używania.

Użycie więc tych znaczków stempłowych po dniu 31. Stycznia 1875. równać się będzie zupełnemu nieostemplowaniu i pociągnie za sobą takie prawne skutki, jakie według ustaw o należytościach połączone są z nieostemplowaniem.

Od dnia 1. Lutego do 30. Kwietnia 1875. (włącznie) będą urzędowe magazyny stempłowe wymieniać bezpłatnie wyszłe z używania a nieużyte marki stempłowe na nowe marki z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

Po dniu 30. Kwietnia 1875. nie ma miejsca ani wymiana uchylonych znaczków stempłowych ani jakiegokolwiek inne wynagrodzenie za takowe.

Z c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu. Lwów d. 19. Października 1874.

Rundmachung.

3. 45.987. Vom 1. Jänner 1875 an werden geänderte Stempelmarken aller Kategorien (mit alleiniger Ausnahme der Zeitungs-Stempelmarken zu 1 Kr. und 2 Kr.) in den Verschleiß gesetzt, und zwar:

a) Stempelmarken zu 1/2 Kr., 1 Kr., 2 Kr., 3 Kr., 4 Kr., 5 Kr., 7 Kr., 10 Kr., 12 Kr., 15 Kr., 25 Kr., 36 Kr., 50 Kr., 60 Kr., 75 Kr. und 90 Kr. — dann zu 1 fl., 2 fl., 2 fl. 50 Kr., 3 fl., 4 fl., 5 fl., 6 fl., 7 fl., 10 fl., 12 fl., 15 fl. und 20 fl.

b) Kalenderstempelmarken zu 6 Kr.

Die gegenwärtig im Verschleiß befindlichen Stempelmarken aller vorangeführten Kategorien werden mit dem 31. Jänner 1875 gänzlich außer Gebrauch gesetzt.

Die Verwendung der außer Gebrauch gesetzten Stempelmarken nach dem 31. Jänner 1875 ist daher der Nichterfüllung der gesetzlichen Stempelpflicht gleichzuhalten, und zieht die auf Grund der Gebührensätze damit verbundenen nachtheiligen Folgen nach sich.

Die außer Gebrauch gesetzten unverwendet gebliebenen Stempelmarken werden unter Beobachtung der gesetzlichen Bestimmungen und Vorschriften vom 1. Februar bis einschließlich 30. April 1875 bei den Stempelmagazins-Ämtern gegen neue Stempelmarken unentgeltlich umgewechselt.

Nach dem 30. April 1875 findet weder die Umwechslung, noch eine Vergütung bezüglich der aus dem Verschleiß gezogenen Stempelmarken Statt.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction. Lemberg, am 19. October 1874.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Ч. 45.987. Отъ дня 1. Января 1875. вѣдѣтъ продаваніи змѣненніи знаки стемплевѣи (марки) всѣхъ категорій зъ однимъ изъятіемъ знаковъ стемплевыхъ до часописы на 1 и 2 сот. а именно:

а) знаки стемплевѣи на 1/2 сотного, 1 сот., 2 сот., 3 сот., 4 сот., 5 ст., 7 ст., 10 ст., 12 ст., 15 ст., 25 сот., 36 сот., 50 сот., 60 сот., 75 сот. и 90 сот., — таковы на 1 зар., 2 зар., 2 зар. 50 сот., 3 зар., 4 зар., 5 зар., 6 зар., 7 зар., 10 зар., 12 зар., 15 зар. и 20 зар.;

б) знаки стемплевѣи до временникѣвъ на 6 сот.

Вѣдѣчиіи теперь въ оуживаніи марки стемплевѣи всѣхъ повыжше вчисленыхъ категорій выдѣтъ зъ днемъ 31. Января 1875. цѣакомъ изъ оуживанія.

Протое оуживанье тыхъ знаковъ стемплевыхъ по дню 31. Января 1875. равнати са вѣдѣтъ совѣтъ неостемплеванію и потагнетъ за собою такіи правніи слѣдствія, якіи посла оуставъ о належитостахъ полаченіи сѣтъ съ неостемплованьемъ.

Отъ дня 1. Февраля до 30. Априла (включно) вѣдѣтъ оурадовѣи магазини стемплевѣи бесплатно вымѣнявати вышліи зъ оуживанія а не оужитиіи марки стемплевѣи на новіи марки зъ захованьемъ истинючнхъ въ той мѣрѣ перенисѣвъ.

По дню 30. Априла 1875. не має мѣстца ани вымѣна знесеныхъ знаковъ стемплевыхъ ани жадное иное вынагороженье за тѣже.

Зъ ц. к. финансовою Дирекціи краевой Львовъ, дня 19. Октября 1874.

(298 1-3) **Объявление.**

3. 6064. Vom k. k. Bezirksgerichte in Brody wird die liegende Nachlassmasse nach Jente Hammer im Zwecke der Zustellung des für dieselbe bestimmten hiergerichtlichen Tabularbescheides vom 29. Mai 1873 Zahl 648, womit die Einverleibung des Manes Glanz als Eigenthümer der auf den Namen der Jente Hammer intabulirten Realitätsantheile sub tab. Nr. 567 in Brody bewilligt wurde, ein Curator in der Person des Hrn. Landes-Advocaten Dr. Ornstein bestellt.

Vom k. k. Bezirksgerichte. Brody, den 5. Dezember 1874.

(304 1-3) **Объявление.**

3. 7205. Vom k. k. Bezirksgerichte zu Oświęcim wird kundgemacht, daß über Requisition des k. k. Kreisgerichtes in Teschen ddo. 8. December 1874 Zahl 13.782 wird die in der Executionsfache des Bernhard Herschteil wider Matias Momot pt. 272 fl. 5ft. W. bewilligten executiven Feilbietung der dem Matias Momot gehörigen, keinen Tabularträger bildenden in Podolsze gelegenen Realität Nr. 22 und werden hiezu die Feilbietungstermine auf den 16. Februar, 16. März und 13. April 1875 jedesmal Vormittags 10 Uhr an Ort und Stelle in Podolsze mit dem Beifügen bestimmt, daß wenn die in Execution gezogene Realität bei der ersten und zweiten Feilbietungstagfahrt nicht über oder um den Schätzungswert verkauft werden sollte, solche bei der dritten Feilbietungstagfahrt auch unter dem Schätzungswert hintangegeben werden wird.

Die Licitations-Bedingnisse wie auch das Schätzungsprotokoll können in der hiesigen Gerichtskanzlei eingesehen werden.

Der gerichtlich erhobene Schätzungswert der zu veräußernden Realität pr. 716 fl. öfter. W. wird als Ausrußpreis festgesetzt.

Jeder Kaufslustige hat vor Beginn der Feilbietung ein Badium 100% des Ausrußpreises entweder im Baren, in österreichischen Staats- oder ihnen gesetzlich gleichgestellten Schuldverschreibungen oder anderen in den Licitations-Bedingnissen genannten Werthpapieren, nach dem aus dem letzten Zeitungsblatte ersichtlichen Coursverthe zu Händen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

Das Badium des Erstehers wird rückbehalten den übrigen Licitanten aber gleich nach der Feilbietung zurückgestellt.

k. k. Bezirks-Gericht. Oświęcim, am 27. December 1874.

(278) **Объявление.**

L. 339. C. k. Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie ogłasza, iż w d. 5. Stycznia 1875. do rejestru Stowarzyszeń zarobkowych, gospodarczych wpisana została firma: „Towarzystwo zaliczkowe w Brzesku Stowarzyszenia zarejestrowanego“ z nieograniczoną odpowiedzialnością z następującymi postanowieniami:

1. Iż datą statutu jest dzień 25. Czerwca 1874. i 21. Grudnia 1874.
2. Że firma Towarzystwa opiewa: „Towarzystwo zaliczkowe w Brzesku jako spółki zarejestrowanej z nieograniczoną odpowiedzialnością“ a siedziba tegoż jest w Brzesku.
3. Że celem Towarzystwa jest dostarczenie w zakresie statutu członkom swoim potrzebnych im kapitałów obrotowych.
4. Że zarząd Towarzystwa sprawuje dyrekcja złożona z 3 członków: dyrektora p. Jana Götza, kasyera p. Władysława Rothera i kontrolora p. Adama Marasse, oraz zastępcy dyrektora p. Michała Rossknechta, zastępcy kasyera ks. Ignacego Kubasiewicza i zastępcy kontrolora pana Bolesława Trębowski.
5. Że czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony.
6. Że ogłoszenia od Towarzystwa umieszczane będą albo w jednym z dzienników krajowych albo przez pisemne zawiadomienie pojedynczych członków lub przez wystawienie takiego ogłoszenia na widocznym miejscu w biurze Towarzystwa zaliczkowego, a to w ten sposób, że wszystkie dokumenta wychodzące od Towarzystwa podpisywać będą pod stampilią lub napisem firmy Towarzystwa, dyrektor i jeden z członków dyrekcji, dalej że Zgromadzenie ogólne zwyczajne zwołuje co rok najpóźniej w miesiącu Marcu prezes Rady nadzorczej lub tegoż zastępca, w przypadkach zaś ważnych, lub na żądanie jednej czwartej części członków Towarzystwa winien prezes lub jego zastępca zwołać nadzwyczajne Zgromadzenie ogólne.

Zwołanie Zgromadzenia ogólnego zwyczajnego lub nadzwyczajnego obowiązani są podpisać własnoręcznie prezes Rady nadzorczej lub jego zastępca tudzież dyrektor lub jego zastępca.

Prezesem Rady nadzorczej jest wybrany p. Tytus Dobrzyński a zastępcą jego p. Józef Sulimirski.

7. Że za wszelkie zobowiązania Stowarzyszenia w obec osób trzecich odpowiadają członkowie Stowarzyszenia nieograniczoną poręką.

Kraków, 8. Stycznia 1875.

(201 3-3) **Edykt.**

Nr. 9415. C. k. Sąd powiatowy delegowany dla okolicy miasta Lwowa czyni wiadomo, iż na żądanie c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego w celu zaspokojenia resztującej dłużnej kwoty 262 zł. 54 ct. w. a. z większej 300 zł. w. a. pochodzącej z odsetkami po 120% od 1. Czerwca 1870. aż do dnia rzeczywistej zapłaty, tudzież dalszemi 30% odsetkami od kwoty w należytem czasie nie uiszczonej, nakoniec na zaspokojenie kosztów w kwocie 11 zł. 2 ct. w. a. i obecnie przynanych kosztów egzekucyjnych 6 zł. 26 ct. w. a. przymusowa sprzedaż realności, ciała tabularne stanowiącej, dłużnika Michała Wesołowskiego własnej, w Kleparowie pod Nr. 26/54 położonej, ze wszystkimi do tejże realności należąciami, w protokole zastawniczego opisanego z dnia 18. Marca 1869 wymienionemi gruntami i przynależnościami w drodze publicznej licytacji na dniu 4. Marca 1875. na dniu 5. Kwietnia 1875. i na dniu 5. Maja 1875. każdą razą o godzinie 10. przed południem w tutejszym Sądzie przedsięwziętą zostanie.

Cenę wywołania stanowi 1200 zł. w. a. chęć kupienia mający złożyć ma 120 zł. w. a. jako wadium, w gotówce, w obligacjach państwa, w listach zastawnych towarzystwa kredytowego, albo w listach zastawnych zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, wraz z kuponami nie zapadłymi według ostatniego kursu w „Gazecie Lwowskiej“ uwidocznionego.

Blizsze warunki przejrzeć można w tutejszo sądowej registraturze.

Lwów, 10. Grudnia 1874.

(318 1-3) **Edykt.**

L. 8781 C. k. Sąd powiatowy w Kętach w imieniu c. k. Sądu kraj. wysz. w Krakowie utworzywszy nową kartę hipoteczną dla realności pod l. k. 372 w Bulowicach w obrębie Sądu tutejszego położonej, składającej się z domu mieszkalnego i gruntu obejmującego 4 morgi 156 sążni po upływie terminu pierwszym edyktem określonego, wzywa niniejszym drugim edyktem wszystkich, którzyby się czuli pokrzywdzonymi w swych prawach przez wpisy w nowo utworzonej karcie hipotecznej dla wymienionej realności uskutecznione, aby zarzuty swe przeciw tym wpisom najdalej dnia 30. Kwietnia 1875 r. w Sądzie tutejszym wnieśli, gdyż po bezskutecznym upływie tego terminu wpisy te nabędą prawnej mocy jako rzeczywiste intabulacje. Termin ten jest nieprzekraczalny i ani przedłużony ani też do dawnego stanu przywróconym być niemoże.

Kęty dnia 22. Grudnia 1874.

(268 1-3) **Obwieszczenie.**

Reskryptem wysokiego c. k. Ministerstwa handlu z dnia 15. Listopada 1874. l. 24.565 zostało pozwolone pomnożenie listonoszów przy tutejszym głównym urzędzie pocztowym, w skutek czego c. k. Dyrekcyja poczt przysłała w położenie odpowiedniej uregulować doręczenie listów i przesyłek wartościowych.

W tym celu podziela się miasto Lwów na 20 okręgów doręczenia, z których należą 18 do okręgu doręczeń głównego urzędu pocztowego, jeden do okręgu doręczeń urzędu pocztowego na głównym dworcu kol. żel. a jeden do okręgu doręczeń urzędu pocztowego na dworcu kolei żelaznej na Podzamczu.

Okręg doręczenia urzędu pocztowego na głównym dworcu kolei żelaznej obejmuje obszar dworców kolei Karola Ludwika i Czerniowieckie, ulicę grodecką od bramy dworca kolei aż do rogatki grodeckiej i drogę na błonie.

Części miasta należące do okręgu doręczeń urzędu pocztowego na dworcu kolei na Podzamczu zostały podane do publicznej wiadomości tutejszem obwieszczeniem z dnia 16. Listopada 1873. l. 32.395.

W tym względzie zaprowadza się obecnie tylko ta zmiana, że się ulica młynarska i tatarska począwszy od rampy na trakcie żółkiewskim aż do ulicy zamkowej dodatkowo wcielają do okręgu doręczeń urzędu pocztowego na Podzamczu, gdy przeciwnie ten urząd pocztowy wykonywać będzie doręczenia li na tej części ulicy zamarsznowskiej, która leży pomiędzy rogatką żółkiewską i rampą kolejową.

Śródmieście podzielonem zostało na sześć a przedmieścia na 12 okręgów doręczeń, w których począwszy od 1. Lutego 1875. uskutecznieniem będzie doręczenie przesyłek wartościowych codziennie po dwa razy o godzinie 8. rano i 1 1/2 po południu, przesyłek listowych zaś codziennie po trzy razy, mianowicie o godzinie 8. rano, 12 1/2 i 4 1/2 po południu.

Strony mieszkające w okręgach doręczeń urzędów pocztowych na dworcach kolei Karola Ludwika i na Podzamczu zechcą się postarać, żeby przesyłki do nich adresowane dokładnem oznaczeniem wymienionych urzędów pocztowych zaopatrzone zostawały a to w celu zapobieżenia mylnemu przydzieleniu a w skutek tego opóźnionemu doręczeniu tych przesyłek, co się częstokroć wydarza z powodu niedokładnego oznaczenia urzędu oddawczego.

Z c. k. Dyrekcyi poczt Lwów dnia 17. Stycznia 1875.

Rundmachung.

Mit dem hohen Handels-Ministerial-Erlasse vom 15. November 1874 Zahl 24.565 wurde eine Vermehrung des Standes der Briefträger des hierortigen Hauptpostamtes bewilligt und ist die k. k. Post-Direction hierdurch in die Lage gesetzt, die Bestellung der Brief- und Fahrpostsendungen entsprechend zu regeln.

Zu diesem Behufe wird die Stadt Lemberg in 20 Bestellsrayone eingetheilt, von welchen 18 Rayone zu dem Bestellsbezirke des Hauptpostamtes, ein Rayon zum Bestellsbezirke des Postamtes im Hauptbahnhofe und ein Rayon zum Bestellsbezirke des Postamtes im Bahnhofe Podzamcze gehören.

Der Bestellsrayon des Postamtes im Hauptbahnhofe umfaßt das Gebiet des Carl Ludwigs und des Czernowitzer Bahnhofes, die ulica Grodecka vom Thore des Bahnhofes bis zum Grodeker Schranken und die droga na błonie.

Die zum Bestellsrayon des Postamtes Lemberg - Podzamcze gehörigen Derflichkeit wurden mit der hierortigen Rundmachung vom 16. November 1873 Zahl 22.395 verlautbart und tritt bezüglich derselben bermalen nur die Aenderung ein, daß die ulica młynarska dann die ulica tatarska von der Rampe in der Żółkiewer Straffe bis zur ulica zamkowa in den Bestellsrayon des Postamtes Podzamcze nachträglich einverleibt werden, wogegen dieses Postamt nur in dem Theile der Zamarsznower Gasse den Bestellsdienst auszuüben haben wird, welcher zwischen dem Żółkiewer Schranken und der Eisenbahnrampe gelegen ist.

Das Gebiet der inneren Stadt wurde in 6, und das der Vorstädte in 12 Rayons eingetheilt und wird in diesen vom 1. Februar 1875 an, die Bestellung der Fahrpostsendungen täglich zweimal um 8 Uhr Früh und 1 1/2 Uhr Nachmittags, der Briefpostsendungen täglich dreimal und zwar um 8 Uhr Früh, 12 1/2 Uhr und 4 1/2 Uhr Nachmittags stattfinden.

Diejenigen P. T. Parteien, welche im Bestellsrayon des Bahnhofpostamtes im Carl Ludwigs - Bahnhofe oder in jenem des Postamtes Podzamcze wohnhaft sind, werden ersucht, sich ihre Sendungen unter genauer Bezeichnung dieser Postämter adressiren zu lassen, um den ob Mangels dieser Bezeichnung sehr häufig vorkommenden irrigen Infrabirung und in Folge dessen verspäteten Bestellung ihrer Sendungen zu begegnen.

Von der k. k. Post-Direction Lemberg, am 17. Jänner 1875.

(296 1-3) **C b i f t.**
 3. 5609. Vom f. f. Bezirksgerichte in Brody wird für den dem Aufenthaltsorte nach unbefannten Kohos Feuerstein zur Empfangnahme des für ihn bestimmten Tabularbefehles vom 20. September 1873 Zahl 8266, womit die Einverleibung des Jüdel Goldenberg als Eigenthümer der Realität sub Nr. 91 in

Nowiczyzna, wie auch die Einverleibung der Löschung sämmtlicher auf dieser Realität haftenden Lasten und Superlasten bewilligt wurde — ein Curator in der Person des Herrn Landes-Advokaten Dr. Weisstein bestellt.

Vom f. f. Bezirksgerichte.
 Brody, am 5. Dezember 1874.

Doniesienia prywatne.

[328]

(Steiger) (Stygar)

Dozorca robót górniczych

teoretycznie i praktycznie wykształcony, żonaty 30. lat liczący, który pracował w największych kopalniach węgla w Państwie Austriackiem i Pruskiem a od lat 12 jako stygar obecnie zaś w Prusach jako stygar a względnie jako kierownik czynnym jest życzy sobie ze względu na rodzinny czynny jest życzy sobie stałe miejsce jako starszy stygar, kierownik lub miernik górniczy.

Takowy może wykazać się co do uzdolnienia i pracowitości najlepszymi świadectwami.

Objęcie służby może nastąpić w najkrótszym czasie, lub też po upływie kilku miesięcy.

Oferty uprasza się przesłać pod adresą S. D. J. poste restante Kattowitz na Śląsku pruskim.

(308 2-3) Konkurs.

L. 101 W celu obsadzenia przy Radzie powiatowej w Krośnie posady Sekretarza z roczną pensją 900 zł. w. a. rozpisuje się konkurs do ostatniego Lutego 1875.

Ubiegający się o tę posadę winien wykazać jakie szkoły ukończył jakie było jego dotychczasowe zatrudnienie, udowodnić biegłość w załatwianiu spraw sądowych i administracyjnych i znajomości języków polskiego i niemieckiego.

Podania mają być wniesione przed upływem powyższego terminu do Wydziału powiatowego.

Od Wydziału Rady powiatowej
 Krosno, 22. Stycznia 1875.

Galicyjski Zakład kredytowy włościański

Aktywa.	Stan na dniu 31. Grudnia 1874:	Pasywa.
Stan kasy centralnej	160.996 zł. 67 ct.	Udziały
„ kas powiatowych	44.818 „ 19 „	Wpisowe w roku 1874.
Udzielone pożyczki	7.774.364 „ 77 „	Asygnaty kas. w obiegu
Salda rachunk. bieżąc	1.414.116 „ 87 „	Listy zastawne „
		Zalegające odsetki i dywid.
	9,394.296 „ 50 „	
		620.957 zł. 50 ct.
		3 809 „ — „
		1,007 500 „ — „
		7,761.400 „ — „
		630 „ — „
		9,394.296 „ 50 „

[327]

C. k. uprzyw.

kolej galic.

Karola

Ludwika.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem rozpisuje się w drodze oferty dostawa 40.000 metrów kub. miękiego drzewa opałowego.

Szanownych konkurentów zaprasza się, aby dotyczące oferty, opieczetowane, ostemplowane i zaopatrzone napisem: „oferta na dostawę miękiego drzewa opałowego,“ które także na częściową dostawę oznaczonego wyżej quantum opiewać mogą, najdalej do 15. Lutego b. r. do podpisanej Dyrekcyi ruchu wniosli.

Jako wadium należy się 10% wartości przypadającej na oznaczone w ofercie quantum w naszej kasie zbiorowej we Lwowie złożyć.

Oferty nieostemplowane, nieopieczetowane jako też takie, które nie wykazują złożonego wadium, albo już po terminie wniesione zostały, nie będą uwzględnione.

Dotyczące warunki dostawy przejrzeć można w magazynach materyał. w Krakowie, w Przemyśle i we Lwowie jakoteż u wszystkich naczelników stacyi.

We Lwowie w Styczniu 1875.

Dyrekcya ruchu.

(1-3)

C. k. uprz. gal. kolej Karola-Ludwika.

Rozpisanie ofert.

Dostawa następujących materyałów na rok 1875. rozdana będzie w drodze ofert:

a.	około 200 cetn. cłow. zupełnie odstałego pokostu lnianego w najlepszym gatunku;	b.	około 15 cetn. cłow. lin konopnych rozmaitej szerokości i grubości;
	60 „ „ białej terpentyny;		6 cetn. cłow. powrozów i postronków;
	80—300 „ „ czystego, odstałego łoju, lanego w krążkach lub też w beczkach;		10 „ „ szpagatu do plombowania kręconego na miedzianym drucie, grubości wedle oznaczenia;
	300 „ „ oczyszczonych szmat;		800 kłębków mocnego, podwójnie kręconego szpagatu;
	30 000 stóp kub. suchych węgla, wypalonych z miękiego drzewa, w wielkich kawałach, z tych:		400 „ średniomocnego „ „ „
	4.000 stóp kub. loco magazyn mat w Krakowie;		4 cetn. cłow. szpagatu zwyczajnego;
	9.000 „ „ „ „ w Przemyśle;		60 „ „ „ do szycia;
	17 000 „ „ „ „ we Lwowie;		5 „ „ sznurków do dychtowania i kłaków konopn.;
	200 cetn. cłowych gipsu;		800 wied łokci płótna nie bielonego;
	30 „ „ kutyh gwoździ sztyftowych z okrągłymi główkami z najlepszego żelaza:		3 000 „ „ „ zgrzebnego do pakowania;
	7" 8" 9" 10" 11"owe		300 „ „ drelichu na meble w paski;
	80 120 160 200 240 fnt. cłow. po 1000 sztuk;		400 „ „ surowego szarego;
	400.000 sztuk kutyh bretnali z okrągłymi główkami w najlepszym gatunku:		200.000 sztuk gontów;
	3" 3 1/2" 4" 4 1/2" 5" 5 1/2" 6"owe		16 cetn. cłow. papendeklu;
	15 18 20 30 40 50 60 fnt. cłow. po 1000 szt.		40 ryz papieru do pakowania;
	200.000 sztuk kutyh gontali w najlepszym gatunku:		40 „ „ na koperty;
	2 1/2" i 2 3/4" długich;		100 sztuk koszyków z pasami do noszenia;
	250.000 sztuk kutyh gwoździ kartaczowych o główkach płasko-okrągłych w najlepszym gatunku:		4 cetn. cłow., około 16.000 wied. łokci, płaskich knotów do nafty i okrągłych knotów do oleju;
	3/4" i 1" długich;		2.000 sztuk okrągłych, rozciętych knotów do nafty;
	50.000 sztuk gwoździ sztokatorowych w najlepszym gat.:		400 „ szcotek do zamiatania;
	4/4" i 5/4" długich;		200 „ „ do prochu;
	300.000 sztuk gwoździ zamkowych w najlepszym gatunku:		500 „ „ do froterowania posadzki ze słomy ryżowej;
	4/4" i 6/4" długich,		50 „ „ czyszczenia rzeczy;
	2 1/2" i 3 1/2" fnt. cłowych po 1000 sztuk;		600 „ pędzli ze szczeciny Nr. 1. 2. 3. 4. i 5.;
	80 cetn. cłow. przędzy konopnego, czysto wyczesanego a przytem miękiego i długiego;		50 „ „ szeroko płaskich do fadrowania;
	500 cetn. cłow. wyczyszczonych pakuł konopnych;		150 „ „ malarskich.
	30 „ „ sznurkowych gnotów do smarowania osi w najlepszym gatunku;		
	20.000 sztuk mioteł długich;		
	1.000 „ „ krótkich z drzewcem do trzymania;		
	600 wied. łokci pasów konopnych, 1 1/2" do 3" szerokich;		
	10.000 stóp cur. linki do sygnałów 4 1/2" do 5" grubych;		

Lwów dnia 18. Stycznia 1875.

Opieczetowane, w marki stemplowe i napisem: „oferta na dostawę materyałów“ zaopatrzone oferty przyjmowane będą w Dyrekcyi ruchu kolei Karola Ludwika we Lwowie aż do 15. lutego 1875. do 12. godziny w południe.

Nieopieczetowane i nieostemplowane: albo też po oznaczonym terminie nadesłane oferty nie będą uwzględnione. Dalsze dotyczące szczegóły wskazują ogólne warunki dostawy, które przejrzeć można w oddziale mater. Dyrekcyi ruchu, jakoteż w magazynach materyał. we Lwowie, Przemyśle i Krakowie.

Dyrekcya ruchu.

(310 2-3)